

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Кафедра обліку і аудиту

Софрігіна Яна Артурівна

Обліково-аналітичне забезпечення
кредиторською заборгованістю підприємства

Кваліфікаційна робота магістра на здобуття
ступеня вищої освіти: магістр
галузі знань: 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності: 071 «Облік і оподаткування»
за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит підприємницької
діяльності»

Керівник кваліфікаційної роботи магістра:
д-р екон. наук, професор, Великий Ю.В.

Рецензент:
кандидат. економ. наук, доцент, Дранус Л.С.

Миколаїв 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....	6
1.1. Теоретичні засади обліково – аналітичного забезпечення.....	6
1.2. Нормативно – правове регулювання кредиторської заборгованості на підприємстві АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ».....	10
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКОВО- АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ В АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ».....	19
2.1. Економічна сутність кредиторської заборгованості.....	19
2.2. Методичні підходи щодо оцінки кредиторської заборгованості підприємства.....	27
РОЗДІЛ 3. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ».....	34
3.1. Загальна характеристика підприємства АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».....	34
3.2. Емпіричний аналіз.....	63
РОЗДІЛ 4. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	71
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	75
СПИСКО ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78
ДОДАТКИ.....	81

ВСТУП

Кредиторська заборгованість відіграє важливу роль у створенні та розвитку підприємства. Вона є важливою частиною загального капіталу підприємства і впливає на його фінансовий стан. Основним джерелом, де акумулюється та систематизується необхідна інформація, є бухгалтерський облік та фінансова звітність. Тому для підприємств виняткове значення має удосконалення методики обліку кредиторської заборгованості та відображення цієї інформації у фінансовій звітності.

В сьогоднішній день, коли у більшості підприємств України спостерігається погіршення фінансового стану внаслідок значних змін в господарській діяльності, особливу увагу в цих умовах слід надати проведені по розрахункових операцій між контрагентами. Операції між суб'єктами господарських процесів можуть проходити за допомогою різних форм розрахунків та між різними контрагентами (державою, працівниками, з учасниками і т.д.). Тому протягом одного звітного періоду підприємство може мати як дебіторську так і кредиторську заборгованість. Обліковий процес даних заборгованостей є багатограним. На підставі облікової інформації проводиться заповнення первинних документів та регістрів бухгалтерського обліку, заповнення фінансової звітності та розрахунок показників фінансового стану підприємства. На жаль, зміна розміру кредиторської заборгованості може суттєво впливати на фінансовий стан підприємства. Забезпечення правильної організації та побудови обліку та аналізу кредиторської заборгованості надає гарантію для підприємства щодо попередження негативних явищ щодо виникнення простроченої або безнадійної заборгованості. Тому актуальність ведення обліку розрахунків кредиторами є актуальною і потребує більш детального дослідження.

Вагомий внесок у визначення організаційних і методичних аспектів обліку та аналізу розрахунків з кредиторами зробили провідні вітчизняні

науковці, як Кияшко О.М., Чорненька О.Б., Власова І.О., Сирцева С.В., Зеленко С.В., Бержанір І.А., Любар О.О., Гнатенко Є.П., Попович П.Я., Волович О.Б., Гнатенко С.П., Кривцова Т.О., Гуцаленко Л.В., Хохлов М.П.

Метою написання роботи є вивчення економічної суті кредиторської заборгованості її методичних та теоретичних основ, а також обґрунтування практичних рекомендацій щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення підприємства.

Відповідно до цільової спрямованості на дослідження виконані такі **завдання:**

- розкрили теоретичні засади обліково-аналітичного забезпечення;
- дослідили нормативно-правове регулювання кредиторської заборгованості на підприємстві;
- ознайомились з методологією дослідження в управлінні;
- провели фінансово-економічну характеристику товариства;
- здійснили комплексний аналіз;
- надали рекомендації щодо удосконалення та покращення фінансового стану підприємства.

Об'єктом дослідження є процес організаційного та методичного забезпечення управління кредиторською заборгованістю на АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ».

Предметом дослідження роботи є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів організації обліку і контролю розрахунків в управлінні підприємством.

В написанні роботи використовувались методи дослідження: синтезу, порівняння, групування, аналіз, системного підходу, документування, розрахунково-аналітичні та балансово-звітні прийоми.

Наукова новизна кваліфікаційної магістерської роботи. У кваліфікаційній магістерській роботі отримали подальший розвиток: рекомендації щодо зниження кредиторської заборгованості та напрями

оптимізації обліку та управління кредиторською заборгованістю на АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ».

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові періодичні видання, Інтернет-ресурси, дані Державної служби статистики України, Національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності, дані обліково-аналітичної системи АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ»: фінансова та статистична звітність.

Практичне значення одержаних результатів ґрунтується на обґрунтуванні методичних засад та практичних впроваджень ЩОДО вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління удосконалення документального оформлення операцій за розрахунками підприємства з кредиторами, а також адаптовані до умов підприємства методики аналізу розрахунків з кредиторами впроваджені в практику діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ».

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Результати кваліфікаційної роботи, пройшли апробацію та отримали схвалення у науково-практичній Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих студентів «Актуальні проблеми та перспективи розвитку України в галузі управління підприємством».

Структура, зміст та обсяг кваліфікаційної магістерської роботи. Кваліфікаційна магістерська робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи розміщено на 75 сторінках друкованою текстом, у тому числі 21 таблиць, 4 рисунків та 15 додатків. Список використаних літературних джерел налічує 29 найменувань, яке подано на 3 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

1.1. Теоретичні засади обліково-аналітичного забезпечення

Для ефективної підтримки сталого економічного розвитку бізнесу необхідний системний підхід в організації обліково-аналітичних процесів. Такий підхід передбачає не лише кількісне збільшення виробничо-господарської діяльності, а й пошук ефективних стратегій розвитку. Впровадження якісної обліково-аналітичної системи стає вирішальним для досягнення конкурентної переваги. Завдяки інтеграції різних елементів цієї системи підвищується точність і якість економічної інформації, що призводить до більш ефективного прийняття рішень і ефективного управління підприємством як на горизонтальному, так і на вертикальному рівнях.

Для створення ефективного обліково-аналітичного інформаційного простору рекомендується не лише покладатися на внутрішні ресурси компанії, а й залучати зовнішні ресурси. Цей процес є досить складним і вимагає значних зусиль, ризиків та експериментів у його розробці та практичному застосуванні. На сьогоднішній день захист економічної інформації, яка походить від масивів облікової та аналітичної інформації, є надзвичайно важливою, але певною мірою складною. Захист економічної інформації стосується заходів, вжитих для забезпечення безпеки та цілісності даних перед обличчям як випадкового, так і навмисного впливу природних або техногенних загроз. Підтримка інформаційної безпеки облікової та аналітичної інформації охоплює різні аспекти, такі як надійність технічного обладнання, ефективність систем програмного забезпечення, захист вхідних і вихідних даних від зовнішнього втручання або пошкодження, а також забезпечення надійного збереження складених зведених і звітних наборів економічних даних.

Захист інформації в системі обліково-аналітичних даних забезпечує безперервне та надійне функціонування технічних засобів, які використовуються в інформаційних системах і технологіях. Крім того, це гарантує повне збереження первинних, аналітичних і синтетичних даних. Крім того, він захищає облікову та аналітичну інформацію під час електронного спілкування, запобігаючи несанкціонованому доступу незареєстрованих користувачів. Нарешті, він також забезпечує захист конфіденційної інформації та комерційної таємниці, що належить підприємству.

Злагоджена система інформаційно-економічного забезпечення передбачає розгляд різних аспектів, таких як реальні економічні події, стратегічне планування, моніторинг та оцінка діяльності суб'єкта господарювання для сприяння прийняттю обґрунтованих та економічно обґрунтованих рішень. Кінцевою метою є підвищення виробничо-економічних показників, раціоналізація витрат і максимізація загальної прибутковості підприємства.

Вирішальну роль в управлінні суб'єктом господарювання відіграє система обліково-господарського забезпечення. Він надає вичерпну та стислу інформацію про поточний стан і результати діяльності компанії через фінансові та внутрішньогосподарські звіти. Важливо підкреслити, що ця система спрямована на надання неупередженої економічної інформації користувачам з різними потребами та на різних рівнях. Це досягається за допомогою різних підсистем, таких як облік, аудит, контроль, аналіз і планування, які працюють разом, щоб сформувати надійне та точне зображення фінансового стану та потенціалу компанії.

Уміння зробити такий висновок стає можливим завдяки узагальненню наукових теорій і результатів власних досліджень. Підтримка суб'єктів господарювання через облік та аналіз є складною системою, яка ретельно організована та може бути повністю або частково децентралізованою. Ця система розроблена для досягнення цілей менеджменту та охоплює різні функції, такі як моніторинг, збір даних, ідентифікація, реєстрація, синтез,

обробка, контроль та аналіз економічної, соціальної та екологічної інформації. Усі ці функції необхідні для обґрунтування та прийняття зважених рішень щодо економічного зростання суб'єкта господарювання. Для досягнення цілей обліково-аналітичного забезпечення необхідний комплексний підхід до виконання цих функцій (рис. 1.1).

Рис. 1.1 - Функції обліково-аналітичного забезпечення економічної діяльності суб'єкта підприємництва

Джерело: [1.а.і.19; с. 18]

У господарській діяльності суб'єктів господарювання поставлено важливе завдання забезпечення ефективної взаємодії різних складових обліково-аналітичного забезпечення. Успіх системи управління виробництвом значною мірою залежить від наявності належної бухгалтерської та аналітичної підтримки. Ця підтримка передбачає здійснення різноманітних заходів, спрямованих на збір первинної інформації, її систематизацію в певному порядку та використання методів і прийомів економічного аналізу для її систематизації. Цим суб'єкт господарювання створює сприятливі умови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо своєї виробничої

діяльності. Зрештою, основним напрямком діяльності суб'єкта господарювання є виробництво товарів, які є конкурентоспроможними як за обсягом, так і за якістю, щоб досягти бажаного прибутку на ринку.

Інтеграція сучасних інформаційних систем і технологій значно розширила можливості отримання та обробки оперативної інформації для бухгалтерських і аналітичних цілей. Ця інтеграція дозволяє більш ефективно аналізувати, контролювати та приймати рішення всередині компанії. Однією з сфер, де ця інтеграція особливо важлива, є управління виробничими витратами. Впроваджуючи ефективні заходи контролю, такі як планування витрат і бюджетування, компанії можуть краще управляти своїми витратами та забезпечувати оптимальне використання ресурсів. Бюджетування витрат, зокрема, відіграє вирішальну роль у загальній системі управління витратами виробництва. Сприяє посиленню контрольної функції обліково-аналітичного забезпечення шляхом забезпечення наявності, збереження та належного використання активів компанії. Крім того, бюджетування встановлює обмеження на витрати ресурсів і визначає рівень рентабельності для конкретних продуктів, типів виробництва і центрів відповідальності (рис. 1.2).

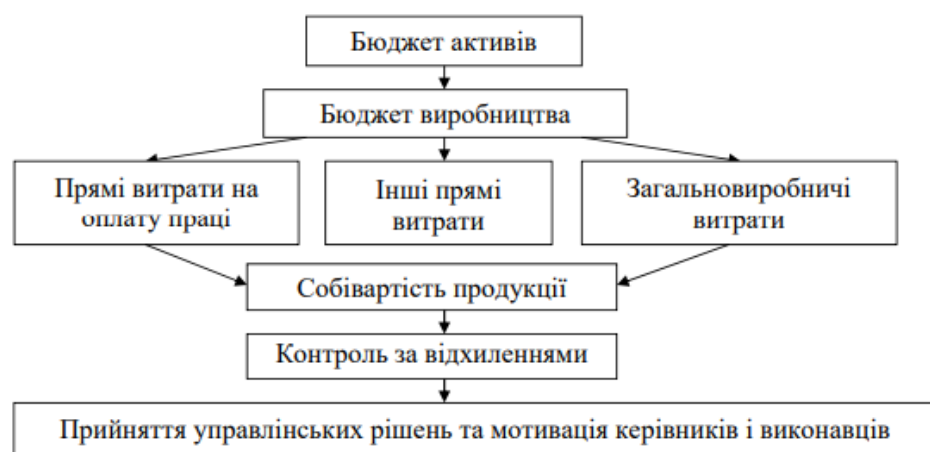

Рис. 1.2 - Схема формування бюджету витрат на виробництво продукції

Джерело: [1.а.і.19; с. 19]

Основним завданням обліково-аналітичного забезпечення є неупереджене та своєчасне відображення фінансового стану підприємства шляхом збору та обліку відповідних даних, їх обробки та формування комплексних, аналітичних та синтетичних показників відповідно до облікової політики підприємства. Підвищення економічної ефективності суб'єктів господарювання потребує узгодження функціональної діяльності різних складових обліково-аналітичного забезпечення. Тому подальше удосконалення наукової концепції обліково-аналітичного забезпечення сприятиме встановленню комплексу показників, які відповідають інформаційним потребам адміністративно-управлінського персоналу підприємства. Ця інформація є важливою для прийняття повсякденних і довгострокових стратегічних рішень, а також для контролю за їх виконанням. Забезпечення синхронізації функціональної діяльності обліково-аналітичного забезпечення має вирішальне значення для підвищення економічної ефективності суб'єктів господарювання.

1.2 Нормативно-правове регулювання кредиторської заборгованості на підприємстві АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ»

Кредиторська заборгованість, зокрема борги перед постачальниками та підрядниками, відіграє значну роль у забезпеченні фінансування бізнесу. Ефективне управління цією заборгованістю вимагає оптимізації її розміру та структури, чого можна досягти лише за умови розуміння менеджерами справжнього визначення та сутності кредиторської заборгованості. Розглядаючи вплив кредиторської заборгованості на фінансові показники підприємства АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ» та загальний імідж суб'єкта господарювання, важливо дослідити її сутність. Проте питання щодо трактування кредиторської заборгованості в наукових дискусіях та нормативних актах бухгалтерського обліку залишається невирішеним, що перешкоджає ефективному управлінню на мікрорівні. Метою даного розділу є

вивчення економічного змісту кредиторської заборгованості у працях вітчизняних дослідників та нормативно-правових актах, з акцентом на визначення її впливу на ефективність управління [1.а.і.8; с. 30].

Модель управління кредиторською заборгованістю, реалізована на АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ», охоплює широкий спектр елементів, необхідних для ефективного управління кредиторською заборгованістю всередині компанії. Ці елементи складаються як зі статичного, так і з динамічного аналізу, які передбачають комплексну перевірку формування та погашення кредиторської заборгованості, а також оцінку їх впливу на загальний грошовий потік компанії. Крім того, модель також включає перевірку та обґрунтування практичності отримання відстрочки оплати рахунків-фактур постачальника, а також визначення найбільш вигідної тривалості для таких відстрочок. Крім того, модель приділяє значну увагу запобіганню накопиченню непогашеної кредиторської заборгованості та спрощенню продовження термінів платежу, коли це необхідно. Ці приклади лише дряпають поверхню безлічі факторів, які беруться до уваги в моделі управління кредиторською заборгованістю [1.а.і.11].

Для того, щоб ефективно управляти кредиторською заборгованістю на підприємстві АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ», вкрай важливо, щоб керівники мали чітке розуміння основних концепцій і визначень, що стосуються обліку платежів, здійснених постачальникам і підрядникам. Ці знання необхідні для оптимізації розміру та структури кредиторської заборгованості, оскільки без них менеджери не зможуть приймати обґрунтовані рішення та впроваджувати стратегії, які сприятимуть ефективності та фінансовій стабільності. Розуміючи тонкощі цього аспекту бухгалтерського обліку, менеджери можуть з упевненістю орієнтуватися в складностях управління кредиторською заборгованістю та гарантувати, що платежі здійснюються своєчасно, зберігаючи міцні відносини з постачальниками та підрядниками.

Концепція кредиторської заборгованості може бути визначена різними способами залежно від точки зору різних учених. Один учений А.Б. Борисов характеризує кредиторську заборгованість як гроші, які компанія тимчасово утримує, але з часом повертає початковій організації, у якої їх було позичено або залишено несплаченими. І навпаки, Ф.Ф. Бутинець та Л.Л. Горецька розглядають кредиторську заборгованість як вид оплати за товари та послуги, отримані в ході нормальної діяльності підприємства, які потім використовуються для обробки або перепродажу. Так само С.Ф. Голов та В.М. Костюченко кредиторську заборгованість пояснюють заборгованістю перед постачальниками за закупівлі в кредит. Натомість Г. О. Партин та А. Г. Загородній підкреслюють, що кредиторська заборгованість являє собою заборгованість підприємства перед іншими юридичними та фізичними особами, що виникла внаслідок минулих дій або подій і вимірюється в гривнях. Ці борги повинні бути погашені в певний термін. На думку О.В. Лишиленка під кредиторською заборгованістю розуміється заборгованість підприємства перед іншими суб'єктами господарювання, включаючи постачальників, підрядників і покупців. Ця заборгованість виникає за надання товарів, послуг, праці або як аванс. Ткаченко Н.М. стверджує, що ці кошти тимчасово використовуються підприємством для власних цілей, але в кінцевому підсумку очікується їх повернення початковій юридичній чи фізичній особі. Так само О.В. Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулепова підкреслює, що пасиви - це, по суті, борги або зобов'язання, які виникають, коли компанія купує товари та послуги в кредит або коли вона отримує позики для цілей фінансування. Цю точку зору поділяє також В.Ф. Палій та В.В. Палій, які вважають зобов'язання позиковим капіталом, який має бути виплачений кредиторам протягом визначеного періоду часу, як правило, з відсотками, узгодженими в договірних угодах. В.В. Дублей та М.М. Гуменюк, які досліджували різні тлумачення цих понять, дійшли висновку, що зобов'язання – це правовідносини між сторонами, підтвержені документальними доказами. За цими правовідносинами одна

сторона зобов'язується вчинити певну дію або утриматися від неї на користь іншої сторони, а друга сторона має право вимагати від боржника виконання її обов'язку [1.a.i.12].

О.Б.Чорненька пропонує розширити пояснення кредиторської заборгованості, щоб охопити концепцію договірних відносин між двома суб'єктами господарювання або між суб'єктом господарювання та кількома суб'єктами господарювання, які можуть включати фізичних осіб, державні органи чи позабюджетні фонди. Це договірне об'єднання встановлюється через конкретну операцію, яка передбачає обмін товарами, матеріалами, грошима чи іншими цінними активами, надання послуг, виконання завдань або виконання юридичних і нормативних зобов'язань, які можуть включати несплачені податкові платежі або обов'язкових внесків до бюджету та спеціальних фондів. Отже, сторона-боржник отримує право вимагати та очікувати оплати за взяті зобов'язання [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**].

На думку М.П. Хохлова та О.С. Корнієнка, кредиторська заборгованість стосується коштів, які компанія позичає від різних юридичних і фізичних осіб, виражених у національній валюті, і які компанія зобов'язана повернути протягом визначеного терміну [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**].

На думку О.Є. Майбороди, І.П. Косарева, та І.О. Корабейнікової, кредиторську заборгованість можна визначити як законний і договірний зв'язок між декількома сторонами, підтверджений конкретними документами, в якому компанія тимчасово використовує зовнішні кошти, які фактично не належать самій компанії. З іншого боку, його можна сприймати як особливу категорію комерційного кредиту, що служить засобом компенсації товарів і послуг, придбаних компанією [1.a.i.16].

О.Ф. Томчук узгоджується з думкою, що кредиторську заборгованість можна класифікувати як форму комерційного кредиту. Крім того, Томчук наголошує на важливості цієї заборгованості як вирішального елемента у

зміцненні фінансової стабільності компанії [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Вивчивши вітчизняну нормативно-правову базу, виявилось, що в Україні немає чіткого нормативно-правового акта саме для регулювання кредиторської заборгованості. Натомість використовується поняття зобов'язань, яке має подібне значення. Отже, як Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Помилка! Джерело посилання не знайдено.], так і НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1.а.і.18] визначають зобов'язання як заборгованість підприємств, яка виникає внаслідок минулих подій та є очікується, що це призведе до зменшення ресурсів компанії, що зрештою забезпечить економічні вигоди. Крім того, поняття зобов'язання розглядається і в Цивільному кодексі України [Помилка! Джерело посилання не знайдено.]. Згідно ст. 509 Цивільного кодексу України зобов'язанням є правовий зв'язок двох сторін - боржника та кредитора. За цим правовідношенням боржник зобов'язаний вчинити на користь кредитора певну дію, наприклад передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити грошову винагороду або утриматися від певних дій. Водночас кредитор має повноваження вимагати та примушувати дотримання боржником свого зобов'язання.

Таким чином, очевидно, що це конкретне визначення має різні конотації, якщо розглядати його через призму як юридичної, так і бухгалтерської точки зору. У сфері цивільного права основна увага приділяється суб'єктам, які беруть участь у фінансових розрахунках, а саме боржнику та кредитору. Однак у рамках бухгалтерського регулювання цей основний акцент дещо розмивається. Для повного розуміння нюансів термінів «кредиторська заборгованість» та «зобов'язання» важливо проаналізувати узагальнення визначень, поданих вітчизняними науковцями та нормативно-правовими актами, які наведено в Додатку А.

Методика обліку зобов'язань в Україні регламентується українським стандартом бухгалтерського обліку П(С)БО 11 «Зобов'язання» **[Помилка! Джерело посилання не знайдено.]**. Крім того, міжнародна практика дотримується кількох стандартів бухгалтерського обліку, таких як МСБО 37 «Застава, умовні зобов'язання та непередбачені активи», МСБО 1 «Фінансова звітність», МСБО 10 «Події після звітного періоду», МСБО 12 «Податки на прибуток», МСБО 17 «Оренда», МСБО 19 «Виплати працівникам» та МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». Ці міжнародні стандарти містять вказівки та принципи для точного відображення зобов'язань у фінансовій звітності. Дотримуючись цих стандартів, Україна забезпечує послідовність і порівнянність фінансової звітності з міжнародними аналогами [1.a.i.17]. Додаток Б відображає результати всебічного аналізу, проведеного для порівняння резервів, пов'язаних із зобов'язаннями, у національних і міжнародних стандартах бухгалтерського обліку.

Щоб підсумувати результати порівняння, важливо підкреслити, що поняття зобов'язань як у міжнародних, так і в національних стандартах бухгалтерського обліку повністю збігаються. Однак існують відмінності між цими стандартами, зокрема, коли йдеться про визнання. Національні стандарти зосереджуються на визнанні зобов'язань, тоді як міжнародні стандарти наголошують на забезпеченні. Крім того, МСБО 37 визначає категоризацію даних про заставу в балансі на основі довгострокових і короткострокових поділів. І навпаки, в Україні заставу взагалі не розрізняють за тривалістю її залучення.

Існують суттєві відмінності в тому, як оцінюються зобов'язання згідно з положеннями П(С)БО та МСБО. Крім того, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку включають концепції, яких немає в національній практиці бухгалтерського обліку або відповідних П(С)БО. Однією з таких концепцій є розрізнення між юридичними та конструктивними зобов'язаннями. У міжнародному бухгалтерському обліку юридичне зобов'язання виникає з

контракту чи законодавства, тоді як конструктивне зобов'язання впливає з дій суб'єкта господарювання. Суб'єкт господарювання може створити конструктивне зобов'язання, вказавши іншим сторонам, що він візьме на себе певні обов'язки на основі своєї минулої практики, опублікованої політики або конкретної заяви. Це створює обґрунтоване очікування серед інших сторін, що суб'єкт господарювання виконає ці зобов'язання **[Помилка! Джерело посилання не знайдено.]**.

Результати дослідження [1.a.i.9] переконливо підтверджують ідею про те, що в цивільному та господарському праві договір породжує зобов'язання незалежно від будь-яких дій, вжитих для його виконання. Однак, з точки зору бухгалтерського обліку, це зобов'язання не визнається, доки договір не буде фактично виконано, наприклад, через першу поставку або платіж. Бухгалтерські процеси тісно прив'язані до конкретних моментів діяльності бізнесу, і будь-яке недотримання договірних умов може призвести до штрафів, які створюють нові зобов'язання в системі бухгалтерського обліку. Тому на практиці поняття юридичних зобов'язань може вимагати створення додаткового активного облікового запису під назвою «Укладені договори».

Коли йдеться про класифікацію зобов'язань на основі П(С)БО та Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО), було визнано три основні групи: довгострокові, короткострокові та непередбачені. Однак у світовій практиці довгострокові та короткострокові зобов'язання називають фактичними зобов'язаннями, оскільки вони впливають з угод, контрактів або правових вимог, і їх грошову вартість можна точно визначити. З іншого боку, непередбачені зобов'язання класифікуються як непередбачені, оскільки вони не існують на даний момент, але мають потенціал стати зобов'язаннями в майбутньому, залежно від настання певних подій в результаті минулого інциденту **[Помилка! Джерело посилання не знайдено.]**.

Відповідно до вказівок, викладених у П(С)БО 11, умовне зобов'язання можна визначити як відповідальність, яка може виникнути внаслідок подій, що

вже відбулися. Однак це зобов'язання буде визнано, лише якщо одна або більше майбутніх подій, які знаходяться поза контролем суб'єкта господарювання, відбудуться або не відбудуться. Крім того, непередбачене зобов'язання також можна описати як поточне зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки вважається малоімовірним, що для погашення відповідальності знадобляться ресурси. Крім того, визнанню цього зобов'язання може перешкоджати проблема точного визначення точної суми зобов'язання.

Розкриття умовних зобов'язань у супровідних примітках до фінансової звітності включає представлення стислого опису зобов'язання разом із його відповідною грошовою оцінкою. Більше того, будь-які невизначеності, що стосуються точної суми або терміну погашення зобов'язання, повинні бути розглянуті для забезпечення повного розуміння. Крім того, вкрай важливо розкрити будь-які очікувані суми погашення щодо зобов'язань, пов'язаних із відповідною стороною [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Однак під час застосування цього стандарту виникають певні практичні проблеми, особливо коли йдеться про оцінку умовних зобов'язань. З одного боку, вартість цих зобов'язань визначається через облікові оцінки, які можуть бути не зовсім надійними. З іншого боку, важко точно визначити точну суму або термін погашення цих зобов'язань. Щоб оцінити їх вартість і терміни погашення, підприємство повинно докласти додаткових зусиль для аналізу джерел цих зобов'язань та оцінки ризиків, які вони становлять для фінансового стану підприємства. Подібним чином, під час оцінки застави - зобов'язань, які мають невизначену суму або термін погашення на дату балансу - стає очевидним, що застава може бути використана лише для покриття конкретних витрат, для яких вона була створена. Однак точна оцінка вартості цієї застави не є надійною і може бути зроблена лише на основі попередніх розрахунків.

Неузгодженість нормативно-правових актів щодо оцінки потенційних зобов'язань та резервування коштів під майбутні зобов'язання негативно

впливає на здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення. Щоб вирішити цю проблему, пропонується зробити міжнародні стандарти обов'язковими для всіх типів суб'єктів господарювання, а не лише для соціально значущих. Запроваджуючи ці глобальні правила, підприємства підвищать свою привабливість для потенційних інвесторів і дозволять керівництву перемістити увагу з обговорення визначень на прийняття більш ефективних рішень.

Виходячи з отриманих даних, можна зробити висновок, що відсутність узгодженого розуміння терміну «кредиторська заборгованість», зокрема у вітчизняному законодавстві з бухгалтерського обліку, створює проблему для ефективного управління операціями з постачальниками та підрядниками. Для вирішення цієї проблеми пропонується впровадження міжнародних стандартів як обов'язкових для всіх вітчизняних підприємств.

У сфері майбутніх досліджень основна увага буде зосереджена на вивченні інноваційних методів покращення роботи з кредиторською заборгованістю. У цьому дослідженні ми заглибимося в різні шляхи для виявлення ефективних стратегій, які можуть упорядкувати та оптимізувати загальний процес управління кредиторською заборгованістю.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ В АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»

2.1 Економічна сутність кредиторської заборгованості

У діловому світі взаємодію між компаніями часто можна охарактеризувати як фінансові операції. Ці операції відіграють життєво важливу роль у загальному процесі розширеного відтворення, оскільки вони сприяють розподілу та перерозподілу суспільного продукту. Вони дозволяють перетворювати товари з товарної форми на грошову форму і навпаки. Ці розрахунки ґрунтуються на економічній основі кругообігу коштів у виробничому процесі та служать публічним визнанням того, що компанія успішно виконала свої виробничі зобов'язання та досягла поставлених цілей.

У ринкових системах, які є регульованими та мають добре встановлені економічні закони, якщо позичальник не виконує свої кредитні зобов'язання вчасно, кредитор має можливість подати на нього позов до суду. Цей судовий позов спрямований не лише на погашення боргу, але й на отримання компенсації за будь-які понесені збитки. У разі невиконання позичальником рішення суду щодо погашення боргу, суд визнає позичальника неплатоспроможним і порушує справу про банкрутство. Цей механізм банкрутства є як засобом вибору компетентного власника активів боржника, так і запобіжним заходом проти потенційного поширення проблем неплатежів серед інших суб'єктів господарювання. Нездатність вирішити такі проблеми несплати може спричинити значну дестабілізацію в економіці.

Одна точка зору, представлена А.Б. Борисов розглядає кредиторську заборгованість як кошти, які тимчасово довіряються підприємству чи фірмі з розрахунком, що вони будуть повернуті первісному кредитору, фізичній чи юридичній особі, який ще не отримав платіж. Для того, щоб усі сектори економіки працювали безперебійно, життєво важливо мати точну та надійну

інформацію про фінансовий стан підприємств, особливо коли йдеться про кредиторську заборгованість. Незважаючи на давнє існування кредиторської заборгованості та широкі дослідження цього питання, серед науковців досі немає згоди щодо її точного визначення та тлумачення [3, с. 437].

Бутинець Ф.Ф. та Горецька Л.Л. визначають кредиторську заборгованість як спосіб погашення непогашеної заборгованості за товари та послуги, придбані в процесі звичайної діяльності підприємства. Ці борги мають періодичний характер і в основному використовуються або у виробничому процесі, як сировина, або з метою перепродажу. В останньому випадку її називають торговою кредиторською заборгованістю [4, с. 387].

На думку С.Ф. Голов та В.М. Костюченко, кредиторська заборгованість являє собою грошові зобов'язання, які бере на себе компанія, коли вона купує товари або послуги у своїх постачальників на основі кредиту. Ці зобов'язання виникають у зв'язку з придбанням товарів або послуг у кредит, при цьому компанія погоджується здійснити оплату в майбутньому, як зазначено в умовах кредиту. Кредиторська заборгованість, по суті, є записом непогашеної заборгованості компанії перед постачальниками, відображаючи суми заборгованості та узгоджені умови платежу. Варто зазначити, що кредиторська заборгованість є важливою складовою загального фінансового стану компанії, оскільки вона представляє собою короткострокові зобов'язання компанії, які необхідно погасити протягом певного періоду часу [8, с. 320].

На думку Г.О.Партіна та Загороднього А.Г., під кредиторською заборгованістю розуміють фінансові зобов'язання підприємства перед іншими юридичними та фізичними особами. Ці зобов'язання виникають внаслідок дій або подій, які вже відбулися та оцінюються у валюті гривні. Підприємство зобов'язане погасити цю заборгованість у визначений термін [11, с. 112].

За словами Цал-Цалко Ю.С., кредиторську заборгованість можна визначити як ситуацію, коли компанія тимчасово використовує свої ресурси в рамках своїх господарських операцій шляхом тимчасового придбання активів в

інших суб'єктів без будь-яких негайних витрат. Це передбачає тимчасове залучення активів підприємства в господарську діяльність підприємства [18, с. 260].

Кредиторська заборгованість, як визначено у великому економічному словнику, стосується фінансових зобов'язань, які організація має перед різними суб'єктами, такими як інші організації, працівники та особи, яких зазвичай називають кредиторами. Ця заборгованість може виникнути внаслідок різноманітних операцій та господарської діяльності, що здійснюється організацією, яка вимагає від неї здійснення платежів цим зовнішнім сторонам [2, с. 247].

Ткаченко Н.М., під кредиторською заборгованістю розуміють кошти, які організація бере в борг для власних цілей, з розумінням того, що ці кошти в кінцевому підсумку будуть повернуті правомочним юридичним чи фізичним особам [15, с. 683].

За даними Н.В.Чабанової та Ю.А. Василенко, в юридичному аспекті кредиторську заборгованість можна визначити як окрему частину активів організації, яка встановлює зобов'язально-правові зв'язки між організацією та її кредиторами. Незважаючи на те, що організація володіє та використовує цю кредиторську заборгованість, вона зобов'язана в кінцевому підсумку погасити або погасити цю частину своїх активів кредиторам, які мають на неї законні вимоги. По суті, кредиторську заборгованість можна розуміти як заборгованість організації, яка представляє майно та кошти, що належать іншим особам, які в даний час знаходяться в організації-боржнику [20, с. 413].

Кредиторська заборгованість стосується фінансових зобов'язань, які компанія має перед своїми діловими партнерами за різними комерційними операціями. Ці зобов'язання класифікуються як поточні зобов'язання, що вказує на те, що вони, як очікується, будуть погашені протягом короткого періоду часу. Вони виникають внаслідок накопичення витрат, які ще належить

оплатити, наприклад, рахунків-фактур від постачальників, нарахованих витрат та інших фінансових зобов'язань, пов'язаних з операційною діяльністю компанії [1, с. 162].

На думку Черкава Д.І., виникнення або погашення кредиторської заборгованості в організації викликається різноманітною діяльністю, яка передбачає передачу фінансових ресурсів, матеріальних цінностей або прийняття відповідних обов'язків. Ця діяльність охоплює широкий спектр операцій, які здійснює організація, наприклад рух коштів, поводження з матеріальними ресурсами або прийняття відповідних зобов'язань [16, с. 453].

Коли ми розглядаємо різні тлумачення поняття «кредиторська заборгованість», стає очевидним, що існують варіації у визначенні цього поняття. По суті, дослідники розглядають кредиторську заборгованість як валюту, тоді як інші сприймають її як складову активів або метод компенсації за товари та послуги. Однак варто зауважити, що ніхто прямо не наголошує на тому, що кредиторська заборгованість є невід'ємною частиною кругообігу капіталу. Насправді елементи кругообігу капіталу взаємопов'язані і утворюють безперервний потік економічних операцій. Коли покупки здійснюються, це призводить до збільшення запасів і кредиторської заборгованості. Виробництво, у свою чергу, веде до створення готової продукції, а продаж — до збільшення дебіторської заборгованості та грошових коштів. Цей цикл операцій повторюється кілька разів, в кінцевому підсумку завершується отриманням і виплатою готівки.

У результаті ми вважаємо, що кредиторська заборгованість є невід'ємною частиною потоку капіталу. Цей потік характеризується юридично зобов'язальними відносинами між боржником та його кредитором, які виникають на етапі постачання та мають відповідну вартість у гривні.

Класифікація кредиторської заборгованості є визначальним фактором для того, як вона обліковується.

Класифікація (від лат. *classis* – клас і *facio* – роблю) — це метод, який включає поділ об'єктів, процесів або явищ на окремі групи на основі певних ознак або ознак. Цей процес часто називають категоризацією, оскільки він передбачає організацію та розподіл різних об'єктів у різні категорії на основі їхніх спільних характеристик.

Класифікацію можна описати як акт групування або формування класів об'єктів, що в кінцевому підсумку призводить до створення принаймні одного класу з принаймні одним елементом. Цікаво відзначити, що це визначення тісно пов'язане з походженням класифікації слова.

Процес наукової класифікації передбачає вивчення сукупності об'єктів шляхом класифікації їх у різні класи на основі їхніх спільних характеристик. Цей підхід використовується для глибшого розуміння фундаментальної природи, змісту, рівня подібності та відмінностей між цими об'єктами. Однак, коли люди неправильно розуміють основні принципи класифікації, це може призвести до неправильного використання певних термінів і понять, а також до неточностей у самому процесі класифікації [14, с. 56].

Вивчаючи наукову літературу, можна отримати всебічне уявлення про характеристики та класифікацію кредиторської заборгованості, яку ще називають пасивами. Аналіз показує наявність багатьох класифікаційних ознак, пов'язаних із зобов'язаннями.

Розташування рахунків кредиторської заборгованості визначається їх класифікацією. Стандартизована загальна класифікація для кожного бізнесу викладена в П(С)БО 11 [13].

В цілому збігається з класифікацією, запропонованою Н.І. Верхоглядовою та В.П. Шило. Однак важливо підкреслити, що для ефективного управління обліком зобов'язань вкрай важливо встановити точний момент, коли ці зобов'язання виникають. Це пояснюється тим, що складні економічні та правові аспекти цього питання не ідеально узгоджуються один з

одним. Юридично зобов'язання визнаються та визнаються раніше, ніж вони документально підтверджені в бухгалтерському обліку [14, с. 323].

Далі роз'яснення надає О.М. Губачова та Мельник С.І., зазначивши, що зобов'язання враховуються в бухгалтерському обліку лише після виникнення обов'язку по їх сплаті. Отже, визнання непогашеної заборгованості вимагає виконання певних критеріїв, включаючи відповідність правильному визначенню, можливість кількісної оцінки, достовірність і доречність [15, с. 294].

Класифікація зобов'язань у сфері бухгалтерського обліку базується на господарській діяльності та є стандартизованою інвентаризацією, регламентованою П(С)БО 11 [13]. Всього існує вісім основних категорій кредиторської заборгованості. До першої категорії належать розрахунки за товари, роботи та послуги, строки оплати яких ще не настали. До другої категорії належать розрахунки за товари, роботи, послуги, які не оплачені у встановлений термін. Третя категорія відноситься до кредиторської заборгованості, пов'язаної з виданими векселями. Четверта категорія охоплює кредиторську заборгованість, яка є результатом отриманих авансів. До п'ятої категорії відноситься кредиторська заборгованість, що виникає за розрахунками з бюджетом і позабюджетними платежами. До шостої категорії відноситься кредиторська заборгованість, яка пов'язана зі страхуванням. Сьома категорія зосереджена на кредиторській заборгованості, яка пов'язана з виплатою заробітної плати. Нарешті, восьма категорія охоплює всі інші типи кредиторської заборгованості, які не підпадають під попередні сім категорій.

Відповідно до Закону України "Про аудиторську діяльність" аудит передбачає всебічну оцінку фінансової звітності, первинних документів та іншої істотної інформації про зобов'язання суб'єкта господарювання. Метою цієї перевірки є перевірка точності, надійності та відповідності фінансової звітності суб'єкта господарювання та ведення бухгалтерського обліку чинному законодавству та встановленим стандартам. Процес аудиту передбачає

ретельну перевірку публічних бухгалтерських звітів і записів, а також аналіз повноти наданої інформації. Це забезпечує дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства та встановлених норм, що регулюють його фінансову діяльність [16]. Базуючись на всесвітньо визнаних керівних принципах аудиту, основною метою проведення аудиту кредиторської заборгованості є надання аудитору повноважень для винесення професійного судження щодо того, чи була фінансова звітність правильно підготовлена відповідно до прийнятої відповідної концепції фінансової звітності [17, с. 231].

Колектив під керівництвом Ф.Ф. Бутинця надає найповнішу класифікацію зобов'язань, що охоплює різні характеристики. Ці характеристики включають складність зобов'язання, його визначеність у часі, безпеку виконання зобов'язання, підставу зобов'язання (договірне чи недоговірне), спосіб погашення (грошовий чи негрошовий), час виникнення (теперішній чи майбутній), термін погашення зобов'язання (довгострокове чи короткострокове) і можливість оцінки (дійсна, оціночна чи умовна). Ця система класифікації пропонує детальне розуміння різних типів зобов'язань та їхніх унікальних особливостей [6, с. 461].

У своєму дослідженні І.В. Орлов висвітлює ідею про те, що категоризація зобов'язань у бухгалтерському обліку базується насамперед на економічних процесах. У результаті його спрощено до базового переліку, який регулюється положеннями П(С)БО. Зважаючи на це, доцільно було б дослідити класифікацію бухгалтерських зобов'язань за різними ознаками. Варто зазначити, що в П(С)БО 11 «Зобов'язання» відсутній вичерпний опис класифікаційних ознак для окремих видів зобов'язань, на відміну від детальних ознак, викладених у Цивільному та Господарському кодексах. Провівши детальний аналіз цих класифікаційних характеристик, можна було б чітко зрозуміти загальні принципи обліку зобов'язань [10].

Як правило, бухгалтерський облік не охоплює всі фінансові зобов'язання, а зосереджується на тих, які впливають із договірних угод або конкретних дій,

вжитих бізнесом. Отже, при переході на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) стає доречним класифікувати зобов'язання на два основні типи: поточні (короткострокові) і довгострокові. Ця класифікація не тільки спрощує роботу бухгалтерського відділу, але й забезпечує її актуальність.

Крім того, із загальної класифікації доцільно виділити суму непогашеної кредиторської заборгованості, яка виникає внаслідок невиконання покупцем умов замовлення та оплати розрахункових документів. Це відокремлення зумовлене практичною необхідністю та служить інтересам керівництва, включаючи акціонерів і керівництво.

Розподіл або сегрегація цих конкретних зобов'язань має вирішальне значення з кількох причин. По-перше, це допомагає ефективно керувати та контролювати рівень прострочених платежів. Відокремивши ці зобов'язання, стає легше контролювати та забезпечувати своєчасне погашення. Крім того, такий поділ дозволяє розраховувати часткові показники, які оцінюють фінансову стійкість і платоспроможність підприємства. Ці показники дають цінну інформацію про загальний фінансовий стан організації. Крім того, це відокремлення є особливо важливим для боргів, які перевищили строк позовної давності. Шляхом оперативного відображення цих прострочених боргів у звіті про прибутки та збитки підприємства забезпечується точна та актуальна фінансова звітність. Загалом, поділ таких зобов'язань відіграє життєво важливу роль у збереженні фінансового контролю та прозорості на підприємстві.

Після проведення масштабних досліджень наші висновки переконливо підтверджують думку про те, що ефективні методи бухгалтерського обліку кредиторської заборгованості є надзвичайно важливими для підприємств будь-якої структури власності. Така практика значно сприяє загальній організації фінансової інформації, забезпечуючи прозорість і надійність розрахунків за борговими зобов'язаннями перед кредиторами. Підприємствам вкрай важливо досягти та підтримувати стабільне фінансове становище, оскільки це є гарантією майбутнього економічного та фінансового зростання. Без достатньої

платоспроможності компанії змушені надавати пріоритет виживанню на конкурентному ринку, а не капіталізації та добробуту своїх власників. Загальновідомо, що позитивна кредиторська заборгованість разом із впровадженням ефективних стратегій управління є ключовими показниками стабільного фінансового становища та конкурентоспроможності.

2.2 Методичні підходи щодо оцінки кредиторської заборгованості підприємства

Для підприємств будь-якої форми власності вкрай важливо приділяти належну увагу управлінню кредиторською заборгованістю. Це пояснюється тим, що ефективна організація та ведення обліку платежів кредиторам необхідні для отримання та аналізу інформації як про короткострокові, так і про довгострокові зобов'язання. Щоб забезпечити точні та вичерпні дані, підприємства повинні проводити регулярні перевірки всієї фінансової діяльності, приділяючи особливу увагу розрахункам з кредиторами. Аудит кредиторської заборгованості необхідно ретельно спланувати, визначити його цілі, завдання та етапи виконання.

М.Ф. Огійчук, І.Т. Новиков, І.І. Рагуліна виділили кілька основних аспектів, які необхідно враховувати при проведенні аудиту кредиторської заборгованості. Вони охоплюють різні елементи, включаючи забезпечення точності первинної документації щодо створення зобов'язань, перевірку правильності визначення зобов'язань, точну оцінку та класифікацію зобов'язань, підтвердження фактичного формування зобов'язань, перевірку оперативності погашення зобов'язань, перевірку точності обліку зобов'язань, забезпечення належного відрахування відповідних податків і платежів та оцінки своєчасності їх сплати [18, с. 472].

В.П. Пантелєєв вважає, що основною метою проведення аудиту розрахунків з кредиторами є забезпечення ретельного вивчення різних суттєвих

моментів. До них належать перевірка наявності та достовірності первинних документів, оцінка як синтетичного, так і аналітичного обліку, оцінка стану боргів, підтвердження правильності розрахунків, ретельна перевірка належної категоризації дебіторської заборгованості, оцінка стану внутрішнього контролю, встановлення впевненості в порівнянні фінансові показники та оцінка нефінансової звітності [19, с. 211—214].

За даними Л.М.Чернелевського та Н.І. Беренда, аудит кредиторської заборгованості включає кілька важливих завдань, які необхідно виконати ретельно. Ці завдання включають перевірку правильності відображення зобов'язань у бухгалтерському обліку та фінансових звітах компанії, забезпечення належної підготовки та ведення первинних документів, перевірку правильності використання відповідних бухгалтерських рахунків, порівняння та узгодження даних синтетичного та аналітичного обліку, забезпечення того, що розрахунки пов'язаних із зобов'язаннями компанії, своєчасно оцінюючи загальний стан заборгованості компанії, оцінюючи ефективність заходів внутрішнього контролю та проводячи комплексний аудит зобов'язань компанії [20, с. 138—142].

Підводячи підсумок, для аудитора вкрай важливо ретельно вивчити кредиторську заборгованість під час процесу аудиту. Це передбачає забезпечення точного обліку зобов'язань, належної їх класифікації та точного визначення зобов'язань. Крім того, аудитор повинен перевірити законність цих зобов'язань і підтвердити, що вони відповідають узгодженим умовам оплати. Зрештою, основна мета аудитора полягає в тому, щоб перевірити, чи правильно розрахована кредиторська заборгованість. На нашу думку, внутрішній аудит кредиторської заборгованості має бути зосереджений насамперед на забезпеченні точного відображення та розкриття даних, що стосуються зобов'язань компанії. Це має вирішальне значення для того, щоб полегшити формулювання ефективних та результативних управлінських рішень у майбутньому.

Внутрішній аудит кредиторської заборгованості охоплює кілька важливих завдань, які необхідно вирішити. Ці завдання включають ретельне вивчення поточної та довгострокової ситуації з кредиторською заборгованістю, розуміння причин боргів і часу їх виникнення, моніторинг та управління простроченою кредиторською заборгованістю, забезпечення точності та відповідності відображення кредиторської заборгованості в балансі, розрахунок будь-яких розбіжностей або відхилень, нагляд за належним списанням заборгованості та перевірка її належного обліку в системі бухгалтерського обліку, а також виявлення будь-яких документів звірки розрахунків або гарантійних листів і забезпечення дотримання строку позовної давності.

Існує кілька важливих факторів, які впливають на діяльність компанії з точки зору зобов'язань. Ці фактори включають умови боргу компанії, обмеження на використання ресурсів і обмеження її свободи здійснювати певну діяльність. Крім того, важливу роль відіграє здатність компанії отримати додаткове фінансування та її здатність конвертувати певні привілеї, що може призвести до розмивання власного капіталу. Крім того, можуть існувати обмеження щодо здатності компанії витратити певні витрати, наприклад дивіденди, серед іншого.

Програма аудиту кредиторської заборгованості повинна враховувати фінансову методологію, прийняту відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку, перевірку використання оборотного капіталу по відношенню до кредиторської заборгованості, оцінку переваг і недоліків отриманих позик, а також перевірку конкретних аспектів, пов'язаних з внутрішнім оподаткуванням.

Аналіз кредиторської заборгованості, яка є важливим фактором у визначенні фінансової стійкості підприємства, є темою, яка активно досліджується науковцями. Одним із особливих підходів, як визначено Мягких І. М. [10], є нормативний метод. Цей метод передбачає встановлення сукупності фінансових нормативів і техніко-економічних нормативів, які оцінюють

абсолютний розмір заборгованості та джерела фінансового забезпечення підприємства. Ці норми та правила можна додатково класифікувати на основі типів контрагентів, грошових розрахунків і умов погашення. Іншим методом аналізу є розрахунково-аналітичний метод. Цей підхід використовує попередні фінансові та економічні показники заборгованості як базові, а потім розглядає зміни в цих показниках у планованому періоді на основі моделі монетарних розрахунків, що розвивається. Таким чином можна визначити заплановану суму боргу компанії. На думку того ж автора [10], розрахунково-аналітичний метод має також доповнювати метод оптимізації фінансових рішень і слугувати інструментарієм для проведення економіко-математичного моделювання фінансової діяльності підприємства.

На основі великих досліджень П. Н. Гарасима, Н. А. Лободи та Н. П. Гарасим запропоновано новий метод аналізу відповідальності. Основна мета цього методу – виявити ранні ознаки неплатоспроможності всередині компанії та запобігти її можливному банкрутству. Основним принципом даної запропонованої методології є ретельна перевірка зобов'язань компанії, їх оборотності та оцінка загальної платоспроможності та ліквідності підприємства. Ці розрахунки базуються на фінансовій звітності компанії, а також враховують різні фактори, такі як дохід, операційні витрати та поточні активи. Ретельно проаналізувавши ці елементи, можна визначити максимальний обсяг зобов'язань, які компанія може впоратися під впливом цих вищезгаданих факторів [23].

Водночас серед сучасних науковців панує переконання, що всебічне та точне дослідження кредиторської заборгованості не може бути досягнуте лише за допомогою використання одного методу аналізу. Отже, такі шановні автори, як В.М. Івахненко, Є.В. Мних, П.Я. Попович, Г.В. Савицька, Томас П. Карлін і Альберт Р. Маклін використовують кілька традиційних підходів для одночасного вивчення кредиторської заборгованості.

Основними з них є:

Горизонтальний аналіз передбачає вивчення абсолютних і відносних змін у значеннях різних статей звітності за певний період, будь то попередній звітний період або поточний звітний період. Цей тип аналізу дозволяє отримати всебічне розуміння тенденцій і закономірностей, які виникли в даних, надаючи цінну інформацію про продуктивність і зростання бізнесу. Порівнюючи та зіставляючи значення цих елементів звітності, аналітики можуть визначити будь-які значні коливання або відхилення, які могли мати місце, що дозволяє їм приймати обґрунтовані рішення та рекомендації на майбутнє. Горизонтальний аналіз відіграє вирішальну роль у фінансовому аналізі, оскільки він допомагає оцінити загальний фінансовий стан і стабільність організації, висвітлюючи сильні та слабкі сторони, які можуть потребувати додаткової уваги та дій. Вивчаючи зміни цінностей з часом, підприємства можуть отримати глибше розуміння своїх фінансових показників і внести стратегічні корективи для оптимізації своєї діяльності;

Вертикальний аналіз передбачає оцінку частки окремих елементів у фінансових показниках та аналіз впливу кожного елемента на загальний результат. Це передбачає перевірку складу окремих показників як на початку, так і наприкінці певного періоду. Основні форми вертикального аналізу включають оцінку структури активів, капіталу та грошових потоків. Уявлення, отримані в результаті цього аналізу, є безцінними для сприяння ефективним інвестиційним стратегіям і забезпеченню розумного використання ресурсів компанії [24];

Факторний аналіз — це статистичний метод, який відіграє вирішальну роль у розумінні причин коливань як абсолютних, так і відносних фінансових показників. Це дозволяє дослідникам виявити основні фактори, які сприяють змінам, що спостерігаються у фінансових показниках. Крім того, факторний аналіз дозволяє кількісно визначити ступінь впливу цих факторів на коливання

фінансових показників. Використовуючи цей аналітичний метод, можна отримати всебічне уявлення про динаміку фінансових показників;

Порівняльний аналіз передбачає дослідження та порівняння різних груп схожих показників, щоб отримати розуміння та прийняти обґрунтовані рішення. Існує декілька основних видів порівняльного аналізу, серед яких порівняння фінансових показників конкретного підприємства із: середньогалузевими показниками, аналогічними показниками підприємств-конкурентів, звітними та плановими (нормативними) показниками. Проводячи порівняльний аналіз, організації можуть визначити тактичні та стратегічні підходи до ефективного управління та проходження складних конкурентних умов;

Коефіцієнтний аналіз є цінним інструментом, який використовується для оцінки та визначення ступеня та коливань різних відносних показників, що стосуються фінансового стану. Цей аналіз охоплює низку коефіцієнтів, які допомагають оцінити фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність, оборотність активів, оборотність капіталу, а також прибутковість.

Додаток В надає вичерпну та структуровану компіляцію показників, які сучасні економісти використовують для цілей аналізу кредиторської заборгованості.

В економічній літературі значний наголос приділяється різним аспектам, пов'язаним з аналізом кредиторської заборгованості [11]. Вони включають, але не обмежуються перевіркою розміру, динаміки, складу та структури боргу. Крім того, також детально досліджується якість боргу та основні причини його існування чи неповернення. Іншим важливим фактором є частота, з якою борг виникає та згодом погашається. Крім того, науковці досліджують вплив цього боргу на загальний фінансовий стан підприємства. Крім того, доцільність і раціональність виділення коштів на борг компанії також є предметом значного інтересу та аналізу. Загалом, ці міркування є наріжним каменем сучасних підходів до аналізу кредиторської заборгованості в економічній літературі.

Ми долучаємося до думки Ю.М. Тютюнник, що перевірка кредиторської заборгованості повинна проводитися послідовно, включаючи кілька етапів [31].

- По-перше, важливо оцінити кількість, склад і зміни кредиторської заборгованості за допомогою методів горизонтального і вертикального аналізу.

- По-друге, ретельне дослідження структури кредиторської заборгованості за умовами її формування необхідне для уявлення про стан платіжної дисципліни.

- Далі слід провести комплексну оцінку кредиторської заборгованості, використовуючи відносні показники як частину системи оцінки.

- Нарешті, порівняльний аналіз як дебіторської, так і кредиторської заборгованості повинен бути проведений, щоб отримати повне розуміння фінансового стану.

РОЗДІЛ 3. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»

3.1. Загальна характеристика підприємства АТ «Львівська кондитерська фабрика «СВІТОЧ»

Львівська кондитерська фабрика «Світоч» посідає вагоме місце в кондитерській промисловості України, оскільки має багату історію, що бере свій початок з моменту заснування у 1882 році у Львові.

Примітно, що в 1998 році Nestlé придбала контрольний пакет акцій фабрики, що призвело до її інтеграції в корпорацію Nestle. Це об'єднання принесло численні успіхи Львівській кондитерській фабриці, оскільки вона отримала доступ до передових технологій виробництва та автоматизованих процесів. Для подальшого вдосконалення діяльності було модернізовано існуючі виробничі лінії та встановлено нові. Торгова марка «Світоч» також отримала значну підтримку в національній дистрибуції та маркетингових зусиллях від Nestlé. Крім того, фабрика впровадила міжнародні стандарти якості для забезпечення високої якості кондитерської продукції.

Львівська кондитерська фабрика «Світоч» здобула широке визнання та визнання винятково високоякісним шоколадом та шоколадними цукерками. Продукція цієї фабрики, відома своєю здатністю бездоганно поєднувати багатовікові технології, повністю натуральні інгредієнти, ексклюзивні рецепти та передові досягнення в кондитерських технологіях, є справді унікальною. Маючи різноманітний асортимент, фабрика випускає понад 200 найменувань кондитерських виробів, з гордістю представляючи власну торгову марку «Світоч», а також співпрацюючи з відомим брендом «Nestle» [25].

Підприємство спеціалізується на різноманітній продукції, в тому числі на виробництві сухого печива, борошняних кондитерських виробів, тістечок і тортів. Вони також пропонують різноманітні варіанти шоколаду, такі як брикети, білий шоколад і шоколад з начинкою, а також шоколадні цукерки.

Крім того, виробляють кондитерські вироби з цукру та його замінників, які можуть містити какао. Нарешті, підприємство постачає кавові екстракти, есенції та концентрати.

Підприємство, про яке йде мова, є публічним акціонерним товариством, що діє на приватній формі власності. З точки зору управління діяльністю вищу владу мають Загальні збори акціонерів, які можуть скликатися на щорічній або позачерговій основі. Наглядова рада, з іншого боку, безпосередньо підзвітна Загальним зборам акціонерів. Що стосується поточної діяльності, то її контролює генеральний директор, який є одноосібним виконавчим органом підприємства та очолює виконавчий орган, відповідальний за контроль за поточною діяльністю. Генеральний директор обирається Наглядовою радою.

Система управління ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» включає чотири основні функції, а саме планування, організацію, контроль та мотивацію. Створення організаційно-економічного механізму управління починається з формулювання організаційно-виробничої структури. Фундаментальний елемент організації управління - це організаційна структура компанії.

У Додатку А наведено зображення обраної організаційної структури підприємства [26]. Діаграма показує, що структура має лінійний формат. Виходячи з нашої оцінки, ми вважаємо, що така організаційна схема є ідеальною для ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Це пов'язано з тим, що компанія ефективно розподіляє повноваження між різними сферами роботи та консолідує загальну інформацію та результати під керівництвом керівника, який відповідає за визначення майбутні сфери розвитку та вирішення важливих питань.

Компанія розробила свою кадрову політику таким чином, щоб кожен співробітник відчував сильне почуття причетності до спільної місії. Для компанії вкрай важливо, щоб кожен співробітник відчував моральне задоволення від своєї роботи та діяльності компанії в цілому. Щоб досягти

цього, компанія приділяє велику увагу сприянню професійному зростанню своїх співробітників за допомогою комплексних програм розвитку. Мотивація відіграє важливу роль у підвищенні прибутковості компанії, тому для стимулювання та мотивації працівників використовуються різні методи. Ці мотиваційні механізми можуть приймати форму як матеріальних, так і нематеріальних стимулів. Деякі приклади включають премії, надбавки до заробітної плати, додаткові соціальні виплати, просування по службі, нагороди та дипломи, можливості професійного розвитку, публічне визнання досягнень тощо.

Планування діяльності ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» має вирішальне значення для того, щоб передбачити будь-які потенційні виклики та можливості, які можуть виникнути в майбутньому. Таким чином, управлінська команда має змогу розробити комплексний та стратегічний план, який охоплює більш тривалий період. Крім того, планування служить фундаментальною основою, яка допомагає приймати обґрунтовані рішення.

Розуміння цілей і мети компанії має вирішальне значення для визначення найбільш прийнятних стратегій і дій. Процес планування, який передбачає встановлення цілей, не тільки сприяє встановленню спільного відчуття мети в організації, але й допомагає досягти єдності серед її членів. У випадку ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» процес стратегічного планування охоплює чотири ключові види управлінської діяльності, а саме: розподіл ресурсів, адаптацію до зовнішнього середовища, що постійно змінюється, координацію внутрішньої діяльності та прогнозування майбутніх стратегій організації.

Система внутрішнього контролю на ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» відіграє вирішальну роль у загальному управлінні компанією, надаючи цінну інформацію всім рівням управління. Для успішного та ефективного вирішення проблем всередині компанії система управління була розділена на різні групи, кожна з яких виконує певну мету. Ці групи включають

адміністративні, облікові, технологічні та спеціальні групи, кожна з яких складається з окремих елементів і виконує унікальні контрольні функції.

На даний час ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» може похвалитися великим асортиментом продукції. Різноманітність продуктової лінійки компанії досить еkleктична, оскільки охоплює як кондитерські вироби, так і каву. Це означає, що компанія пропонує широкий асортимент різноманітної за складом продукції, виробничих процесів і способів споживання. Крім того, компанія досягає успіху в різноманітних сферах виробництва, таких як створення смачних вафель, виробництво смачних шоколадних мас, виробництво привабливих шоколадних плиток і цукерок, а також виготовлення вишукана кави та напоїв на її основі [27].

Компанія «Світоч» стикається з сильною конкуренцією з боку різних кондитерських і шоколадних підприємств України. Серед основних конкурентів — «Roshen», «ХБФ», «АВК», «Конті», «МИР», «Житомирські ласощі», «Монделіс-Україна». Ці компанії постійно прагнуть вдосконалювати свої існуючі технології та розширювати асортимент продукції. Маючи значну частку ринку, вони визнані високотехнологічними виробниками кондитерських виробів. І навпаки, «Світоч» успішно впорався з викликами, що постали перед галуззю, і постійно вдосконалює свою діяльність і виробництво, щоб відповідати вимогам міжнародного ринку. Об'єднавшись із транснаціональною корпорацією «Nestle», Львівська кондитерська фабрика отримує переваги від постійного технологічного прогресу та модернізації. Таким чином, однією з ключових конкурентних переваг «Світоч» є приналежність до Nestle, однієї з найбільших транснаціональних корпорацій світу. Ця асоціація гарантує дотримання суворої корпоративної політики, правил і строгих стандартів якості, включаючи вибір постачальників. Крім того, «Світоч» вирізняється з-поміж інших виробників різноманітним асортиментом продукції, пропонуючи унікальні товари, яких немає в інших країнах.

Крім того, у таблиці 3.1 подано огляд ключових учасників кондитерської галузі, зокрема тих, частка ринку яких перевищує 2%. Ці конкуренти знаходяться в прямому суперництві з обраною компанією «Світоч» і позиціонуються як вище, так і нижче нашої обраної компанії. Таблиця не тільки відображає загальні обсяги виробництва кожної компанії з 2020 по 2022 роки, але й розраховує ринкові частки, які займає кожна компанія на ринку України.

Таблиця 3.1 - Основні гравці на ринку кондитерських виробів в Україні

№ з/п	Компанія	Обсяг виробництва, тонн			Частка ринку, %		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
1	Корпорація «Рошен»	205112	194168	200834	23,29	29,59	28,73
2	ПрАТ «ХБФ»	50619	52873	55357	6,07	7,63	7,92
3	ПрАТ «АВК»	97958	41780	53132	11,75	6,03	7,6
4	АТ «ВО «Конті»	32348	30996	29953	3,88	4,47	4,29
5	ТОВ «Кондитерська фабрика «МИР»	16245	16210	21666	1,95	2,34	3,1
6	ПАТ «Монделіс Україна»	25150	19793	21576	3,02	2,86	3,09
7	ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	22561	20480	20175	2,71	2,95	2,88
8	ПрАТ «Житомирські ласощі»	38767	32651	14780	4,65	4,71	2,11
9	Інші	345029	284254	281497	42,68	39,42	40,28
10	Усього	833789	693205	698970	100	100	100

Джерело: складено автором на основі [28-35]

Відповідно до даних, наведених у таблиці 3.1, очевидно, що компанія Roshen стала домінуючим гравцем на ринку кондитерських виробів, захопивши значну частку ринку понад 28%. Навпаки, «Світоч» займає відносно меншу позицію на ринку, посідаючи сьоме місце з часткою ринку в Україні приблизно 3%. Щоб забезпечити більш чітке розуміння цього ринкового сценарію, буде представлено візуальне представлення у формі діаграми (див. Рисунок 3.1), що демонструє ринкові показники цих компаній протягом 2020–2022 років.

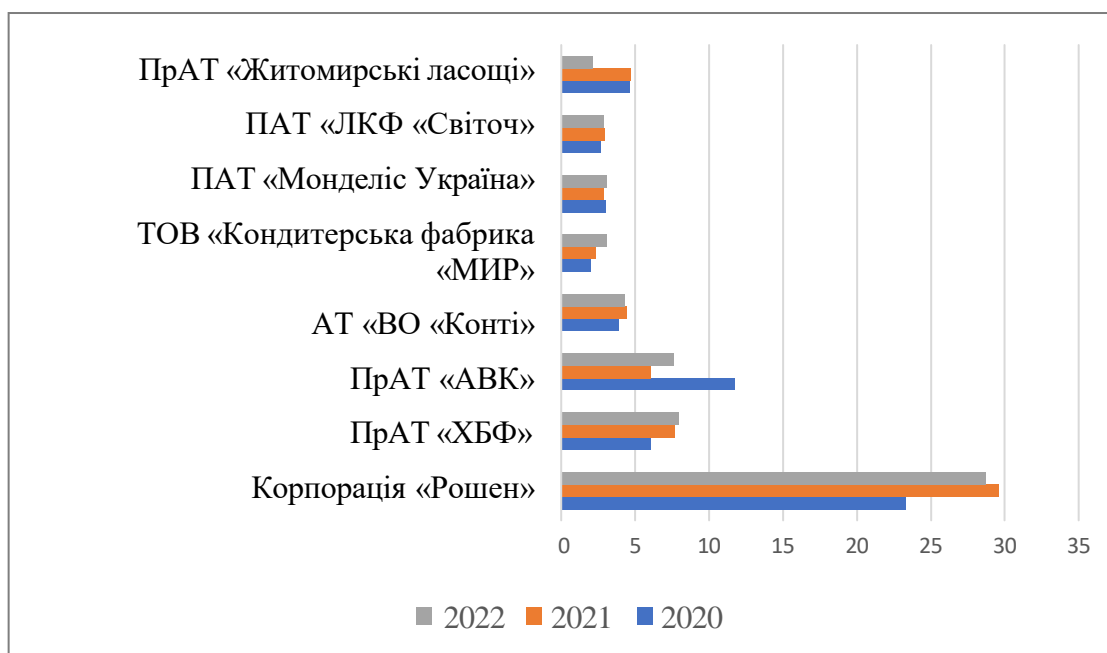

Рис. 3.1 - Сегментація ринку кондитерських виробів з 2020 по 2022 рр.

Джерело: складено автором на основі [23-29] та Таблиці 3.1

Починаючи з 2018 року компанії Рошен вдалося зберегти позиції головного конкурента на ринку кондитерських виробів, а з 2019 року їх домінування лише зміцнилося, частка ринку зросла з 23,3% до вражаючих 28,7%. З іншого боку, компанія «Світоч» протягом останніх років має відносно стабільну частку ринку.

В Україні ринок кондитерських виробів в першу чергу контролюють три великі гравці – «АВК», «Конті» і, звісно, «Рошен». Хоча компанія «ХБФ» також могла б бути включена до цього списку, вона фактично входить до складу корпорації «Бісквіт-Шоколад» з 2004 року. Ці компанії не тільки закріпили сильну присутність на внутрішньому ринку, але й мають високу активність. агресивна експортна політика, що дозволяє їм виходити на зовнішні ринки, де є попит на українські солодощі. Ця стратегічна перевага надала їм широкі можливості для зростання та розширення. Крім того, важливо відзначити, що ринок кондитерських виробів в Україні відчуває сезонні коливання. Продажі шоколаду, як правило, стрімко зростають у холодні місяці зими та восени, а влітку, навпаки, мають тенденцію до зменшення. Цей

циклічний характер ринку створює унікальні виклики та можливості для кондитерської промисловості в Україні.

Підприємство працює як публічне акціонерне товариство, але є приватною формою власності. Компанія має лінійну організаційну структуру, яка дозволяє ефективно розподіляти відповідальність між різними відділами. В основному «Світоч» займається виробництвом крекерів і сухого печива, а також борошняних кондитерських виробів. Крім того, виробляють довговічні торти та тістечка, ласощі на основі какао та цукрові кондитерські вироби. Крім того, «Світоч» займається виробництвом чаю та кави.

Глибока оцінка фінансового стану компанії необхідна для ефективного управління її фінансами. Завдяки ретельному аналізу фінансової ситуації стає можливим оперативно вирішувати виявлені питання щодо збільшення потоку фінансових ресурсів, їх розміщення та формування з метою довгострокового економічного планування. Ця комплексна оцінка служить основою для прийняття обґрунтованих рішень і впровадження ефективних стратегій для забезпечення фінансової стабільності та зростання компанії.

Фінансовий стан компанії можна описати певним набором вимірювань, які дозволяють оцінити доступність, розподіл і ефективність фінансових активів. Ці показники дають зрозуміти, наскільки добре підприємство управляє своїми фінансовими ресурсами та оптимально їх використовує [3]. Можна виділити кілька різних етапів фінансового аналізу [30]:

- По-перше, це аналіз того, наскільки ефективно компанія управляє своїми активами.
- По-друге, це аналіз різних джерел капіталу, які компанія використовує для фінансування своєї діяльності.
- Крім того, ліквідність компанії ретельно перевіряється, щоб переконатися, що вона має достатньо готівки та активів, які можна швидко конвертувати в готівку для виконання своїх фінансових зобов'язань.

- Аналіз фінансової стійкості також є важливим етапом, який передбачає оцінку здатності компанії підтримувати своє фінансове здоров'я в довгостроковій перспективі.
- Крім того, аналіз ділової активності проводиться для оцінки операційної діяльності компанії та її здатності генерувати дохід.
- Аналіз прибутковості є ще одним важливим етапом, на якому ретельно перевіряється здатність компанії генерувати прибуток.
- Крім того, оцінюється позиція компанії на фінансовому ринку, щоб визначити її конкурентоспроможність і потенціал для зростання.
- Нарешті, невід'ємною частиною фінансового аналізу є визначення резервів підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства.

Для того, щоб забезпечити більш повну оцінку фінансового стану та ефективності коштів підприємства, деякі статті будуть розділені на два підрозділи, а інші будуть перенесені в інші розділи. Цей підхід має на меті запропонувати ширше зображення всіх етапів і покращити наше розуміння фінансового стану підприємства та ефективності виділених коштів.

Щоб провести ретельний аналіз ефективності управління активами компанії, ми відібрали дані за період 2020-2022 років, оскільки компанія ще не має звітів за 2023 рік. Цей трирічний період включає останній рік, а саме 2022 рік. Початковим кроком у цьому аналізі є виконання як горизонтального, так і вертикального аналізу активів компанії, щоб визначити тенденції та структуру балансової вартості «Світоч». Результати цього аналізу можна знайти в Додатку В.

Одним із ключових факторів загального зростання активів стало розширення основних фондів компанії. Точніше, у 2021 році приріст основних фондів склав приголомшливі 253 882 тисячі гривень, що становить суттєвий темп зростання на 80,8% порівняно з базовим 2020 роком. Так само у 2022 році приріст основних засобів склав 225 084 тис. грн., що в перекладі на значний

приріст склало 152%. Важливо, однак, зазначити, що хоча зростання основних фондів може свідчити про активне розширення матеріально-технічної бази підприємства та свідчити про покращення якості його балансу, є й інші аспекти, які необхідно враховувати. На завершення аналіз таблиці показує позитивну динаміку загальної суми активів за останні три роки. Однак він також підкреслює потенційні проблеми, пов'язані з важкою структурою основних засобів і низькою ліквідністю грошових коштів та їх еквівалентів. Ці висновки дають цінну інформацію про фінансовий стан компанії та можуть слугувати важливими міркуваннями для прийняття майбутніх рішень. Крім того, придбання основних засобів вплинуло на грошові кошти та їх еквіваленти компанії. Зокрема, у 2022 році сума грошових коштів та їх еквівалентів зменшилася на 75 269 тис. гривень. У результаті цих змін грошові кошти та їх еквіваленти тепер становлять лише 0,4% від загальної ваги активів компанії. Це свідчить про надзвичайно низьку ліквідність, що може викликати занепокоєння щодо здатності компанії виконувати свої короткострокові фінансові зобов'язання. Проаналізувавши дані, наведені в таблиці, стає очевидним, що загальна сума активів зазнала стійкої тенденції до зростання протягом останніх трьох років. Це можна пояснити тим фактом, що порівняно з базовим 2020 роком загальна сума активів зросла на значні 37,4% у 2021 році, а потім ще більше збільшилася на 39% у 2022 році. Ці помітні збільшення можна розглядати як позитивні результати активної діяльності компанії.

Підвищення обсягу капіталовкладень, які очікують завершення, означає багатообіцяючі перспективи довгострокового розширення всередині компанії. Цей сплеск можна спостерігати у 2021 році, оскільки він демонструє приголомшливе збільшення на 150% порівняно з попереднім роком, 2020 роком. На жаль, у 2022 році відбулося помітне зниження кількості незавершених капітальних інвестицій, хоча воно все ще перевищує показники, зафіксовані в 2020 році. Це падіння можна пояснити беззаперечним впливом коронавірусної кризи, яка, безсумнівно, вплинула на діяльність компанії.

Аналізуючи дані, стає очевидним, що дебіторська заборгованість, пов'язана з продукцією, товарами, роботами та послугами компанії, протягом останніх трьох років залишалася відносно незмінною. Ця дебіторська заборгованість становить приблизно 30% загальних активів підприємства. Хоча ця модель поширена серед українських підприємств, важливо визнати, що вона становить значну частину коштів компанії. Така залежність від клієнтів щодо платежів збільшує невід'ємні ризики неотримання платежів за цією дебіторською заборгованістю.

З іншого боку, дебіторська заборгованість за авансами, наданими у 2022 році, значно зросла на 41% порівняно з базовим 2020 роком. Це значне збільшення свідчить про активну взаємодію компанії з постачальниками та її рівень діяльності в умови виготовлення. Крім того, варто зазначити, що витрати майбутніх періодів також зазнали значного зростання на 105 тис. грн., що свідчить про те, що витрати були понесені до початку виробництва. Це збільшення витрат потенційно може бути пов'язане з розширенням асортименту продукції компанії або навіть із вдосконаленням технології виробництва.

Таким чином, діяльність компанії «Світоч» демонструє значну неузгодженість та волатильність. Значна кількість їхніх статей має низьку якість, хоча останнім часом відбулися деякі покращення. Крім того, можна зробити висновок, що ліквідність підприємства є відносно низькою, а структура його активів обтяжена значною вагою.

Переходячи до наступного етапу нашої оцінки ефективності управління активами компанії, ми заглибимося в комплексне вивчення розподілу необоротних і оборотних активів у загальній структурі власності компанії. Цю цінну інформацію можна знайти в чудовій таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 - Аналіз показників та коефіцієнтів фінансового стану підприємства

№ з/п	Показники та коефіцієнти	Норматив	Роки			Відхилення, +/-				Тенденція
			2020	2021	2022	від норми у 2020	від норми у 2021	від норми у 2022	2020 до 2022	
1	Коефіцієнт постійності	< 40%	32%	47,57	50,68	8,00	-7,57	-10,68	-18,68	Негативна
2	Коефіцієнт мобільності	> 60%	68%	52,43	49,32	8,00	-7,57	-10,68	-18,68	Негативна
3	Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	> 100%	208,15	110,23	97,30	108,15	10,23	-2,70	-110,85	Негативна

Джерело: складено автором

Аналіз, представлений у таблиці, показує, що компанія «Світоч» має значну базу активів у 2022 році, необоротні активи становлять понад 40% від їх загальних активів. Це відображено в коефіцієнті сталості, який становить 51% у 2022 році. Крім того, коефіцієнт мобільності нижчий за 60%, що вказує на чутливість компанії до змін доходу. Крім того, співвідношення оборотних і необоротних активів свідчить про те, що приріст необоротних активів випереджав приріст оборотних активів у 2022 році. Усі ці коефіцієнти демонструють негативну динаміку, що свідчить про значне зниження мобільності та загальної ефективності компанії.

Крім того, можна зробити висновок, що цей стан значно погіршився з 2020 року, оскільки протягом цього часу рівні сталості та мобільності вважалися прийнятними і становили 32% і 68% відповідно. Однак протягом останніх трьох років відбулося значне погіршення як коефіцієнтів постійності, так і мобільності зі зниженням приблизно на 18,68 відсоткових пунктів.

Фінансовий добробут компанії залежить від того, наскільки ефективно кошти, інвестовані в активи, приносять дохід компанії. Для оцінки ефективності управління активами «Світоч» наступним кроком є визначення

оборотності активів. Цей показник дасть змогу зрозуміти, як швидко активи компанії використовуються для отримання прибутку.

Оборотний капітал стосується коштів, доступних для повсякденної діяльності компанії, за винятком будь-яких негайних фінансових зобов'язань. Зокрема, це стосується тієї частини оборотного капіталу, яка отримана з довгострокових джерел і не повинна спрямовуватися на погашення поточних боргів.

Таблиця 3.3 - Показники оборотності активів

№ з/п	Показник	Роки			Відхилення	
		2020	2021	2022	2021 до 2020	2022 до 2020
1	Оборотність усіх активів (трансформації)	1,64	1,50	1,35	-0,15	-0,30
2	Оборотність постійних активів (Фондовіддача)	5,07	3,63	2,74	-1,44	-2,33
3	Оборотність робочого капіталу	3,25	4,55	6,68	1,30	3,43
4	Оборотність оборотних активів	2,43	2,54	2,65	0,11	0,21

Джерело: складено автором

Оборотність активів є показником здатності підприємства ефективно використовувати свої ресурси. Аналізуючи цей коефіцієнт, ми можемо визначити кількість товарів, проданих на одиницю використовуваних активів протягом заданого періоду часу. Вивчивши таблицю, стає очевидним, що існує негативна тенденція, оскільки коефіцієнт стабільно знижується протягом трьох років, зокрема з 2020 по 2022 рік, з помітним зниженням на 0,30. Це зниження вартості означає, що «Світоч» стає менш ефективним у використанні своїх ресурсів.

Аналогічний сценарій можна спостерігати, досліджуючи зміну оборотності основних засобів. З 2020 по 2022 рік можна визначити очевидне зниження на 2,33, що підтверджує наявність згубної тенденції.

Навпаки, варто зазначити, що незважаючи на зменшення оборотних коштів, спостерігається помітне підвищення швидкості оборотності оборотних коштів і, відповідно, швидкості оборотності оборотних коштів. Зокрема,

оборотність оборотних коштів з 2020 по 2022 рік суттєво зросла на 3,43, тоді як оборотність оборотних активів зросла на 0,21. Це варте уваги покращення означає більш ефективне використання поточних активів компанії. У результаті можна зробити висновок, що підприємство успішно сформувало необхідний обсяг і склад оборотних активів, зберігаючи при цьому оптимальну структуру за джерелами їх фінансування.

Продовжуючи оцінку управління активами компанії, наступний етап передбачає проведення комплексного аналізу показників оборотності поточних активів. Висновки, отримані в результаті цієї оцінки, ретельно деталізовані та систематично впорядковані в таблиці, позначеній як Таблиця 3.4.

Таблиця 3.4 - Показники оборотності оборотних активів

№ з/п	Показник	Роки			Зміна	
		2020	2021	2022	2021 до 2020	2022 до 2020
1	Оборотність оборотних активів	2,43	2,54	2,65	0,11	0,21
2	Тривалість одного обороту оборотних засобів	148	141	136	-6,37	-11,94
3	Оборотність запасів	11,08	11,37	11,73	0,29	0,65
4	Тривалість одного обороту запасів	32,5	31,7	30,7	-0,84	-1,80
5	Оборотність дебіторської заборгованості	3,27	3,58	3,69	0,31	0,41
6	Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості	109,95	100,54	97,63	-9,41	-12,32

Джерело: складено автором

Інформація, наведена в таблиці, показує, що тривалість часу, необхідного для завершення обороту оборотних активів, зменшилася на 11,94 дня порівняно з попередніми роками. Це свідчить про те, що капітал, інвестований у бізнес, пройшов повний цикл і повернувся як готівка у 2020 році, що тривало на 11,94 дня довше, ніж у 2022 році. Цей результат означає підвищення операційної ефективності компанії.

Крім того, слід визнати, що швидкість, з якою обертаються оборотні активи компанії, залежить від різноманітних факторів, як внутрішніх, так і зовнішніх, які діють у багатьох напрямках. Обставини, за яких ведеться економічна діяльність, відіграють значну роль в обороті активів, і ці обставини залежать від економічної ситуації, що склалася в країні. Незважаючи на те, що 2022 рік називають кризовим, який характеризується зростанням інфляції та зниженням купівельної спроможності населення, можна стверджувати, що «Світоч» збереже вигідну позицію щодо ефективності роботи. Важливо підкреслити, що такий результат також може значною мірою залежати від рівня організації торгово-виробничих процесів, а також стану менеджменту на підприємстві.

Коефіцієнт оборотності запасів «Світоч» у 2022 році становив 11,73, що входить у допустимий діапазон для харчової промисловості. Цей коефіцієнт, який вимірює, наскільки швидко компанія продає та замінює свої запаси, вважається нормальним, коли він падає від 8 до 18. Варто підкреслити, що коефіцієнт оборотності запасів Світочу покращився порівняно з 2020 роком, оскільки він збільшився на 0,65. Ця висхідна тенденція свідчить про те, що компанія ефективно використовує свої запаси, оскільки вони можуть завершити виробничий цикл протягом 31 дня у 2022 році.

На додаток до вищезазначених показників, ще одним важливим показником, який слід враховувати, є коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості. Цей показник демонструє зв'язок між сумою отриманого доходу та сумою утриманої дебіторської заборгованості. У випадку з «Світочом» оборотність дебіторської заборгованості за 2022 рік становить 3,69. Однак важливо зазначити, що це значення є нижчим за галузевий еталон. Стандартний коефіцієнт плинності для харчової промисловості становить 8, що вказує на те, що продуктивність «Світочу» значно нижча, лише в 4,31 рази нижча за середню по галузі. Отже, це означає, що «Світочу» знадобився

відносно тривалий період часу, а саме 97,63 дня, щоб конвертувати свою дебіторську заборгованість у готівку.

На наступному етапі ми заглибимося в аналіз показників оборотності кредиторської заборгованості з метою глибшого розуміння тривалості бізнес-циклів. Розрахунки коефіцієнтів оборотності кредиторської заборгованості наведені в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 - Показники оборотності кредиторської заборгованості

№ з/п	Показник	Роки			Зміна	
		2020	2021	2022	2021 до 2020	2022 до 2020
1	Оборотності кредиторської заборгованості	9,96	1,62	8,92	-8,34	-1,04
2	Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	36,13	221,65	40,34	185,52	4,21

Джерело: складено автором

Виходячи з наведеної в таблиці інформації можна зробити висновок, що оборотність кредиторської заборгованості у 2022 році по «Світочу» становить 40,34. Цей показник на 4,66 менше галузевого стандарту. Однак важливо підкреслити, що протягом останніх трьох років ця тенденція була досить нестабільною. У 2021 році підприємство мало значний обсяг поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги, що зумовило виключно високу оборотність кредиторської заборгованості. Цей коефіцієнт, який становив 1,62, був еквівалентним тривалості 222 днів для обороту кредиторської заборгованості. Саме цей показник є вкрай несприятливим і свідчить про те, що у 2021 році «Світоч» фінансував своїх боржників за рахунок коштів кредиторів, а решта коштів спрямовувалася на інші операційні витрати. Такі результати у 2021 році потенційно можуть погіршити відносини з постачальниками та призвести до негативної репутації «Світочу» щодо платіжної дисципліни. Однак у 2022 році компанія продемонструвала значне покращення, результати порівняні із середніми по галузі.

Для ґрунтового вивчення витоків накопичення капіталу компанії було проведено поглиблений аналіз основних показників, які відображають фінансову самодостатність ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ» за період 2020-2022 років.

Таблиця 3.6 - Аналіз основних показників фінансової незалежності підприємства

№ з/п	Показник	Роки		
		2020	2021	2022
1	Коефіцієнту фінансової незалежності	0,83	0,59	0,69
2	Коефіцієнту фінансової залежності	1,2	1,69	1,45
3	Коефіцієнту концентрації позичкового капіталу	0,17	0,41	0,31
4	Коефіцієнту фінансового ризику	0,2	0,69	0,45
5	Коефіцієнту фінансової стабільності	4,9	1,45	2,2
6	Коефіцієнт покриття відсотків	-	19,2	3,76
7	Коефіцієнту маневреності власного капіталу	0,6	0,3	0,29

Джерело: складено автором

Виходячи з даних, наведених у таблиці, можна зробити висновок, що ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ» у 2021 році зазнало зниження показників як у порівнянні з попереднім 2020 роком, так і наступним 2022 роком. Коефіцієнт фінансової незалежності, який вимірює концентрацію власного капіталу, є важливим показником у цьому аналізі. Значне зростання коефіцієнта фінансової незалежності з 2021 по 2022 рік свідчить про те, що підприємство досягло більшої фінансової стабільності та спостерігало зростання виробничої активності та прибутковості.

Коефіцієнт фінансової залежності служить мірою, що контрастує з коефіцієнтом фінансової незалежності, показуючи, наскільки прибутковість венчурного капіталу перевищує прибутковість активів. Зменшення КФЗ у 2022 році порівняно з попереднім роком є незаперечним свідченням підвищення фінансової стійкості компанії.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу дає уявлення про частку позикових активів у загальних активах ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ» і служить індикатором того, наскільки компанія покладається на своїх кредиторів. Дослідження цього коефіцієнта показує, що залежність компанії від зовнішніх кредиторів зросла в 2021 році, але, навпаки, зменшилася в наступному, 2022 році.

Коефіцієнт фінансового ризику є мірою того, скільки грошей компанія позичає на кожну одиницю власного капіталу. Цей аналіз показує, що у 2020 році компанія запозичила 0,2 гривні на кожну гривню власного капіталу. У 2021 році цей коефіцієнт зріс до 0,69, що свідчить про вищий рівень фінансового ризику. У 2022 році коефіцієнт знизився до 0,45. Ці результати свідчать про те, що найнижчий рівень ризику для інвестування в компанію був у 2020 році, а найвищий – у 2021 році. Збільшення цього коефіцієнта означає більшу залежність від позикових коштів і зниження фінансової стабільності компанії.

Коефіцієнт фінансової стабільності — це показник, який показує, наскільки борги компанії покриваються її власним капіталом. Він кількісно визначає суму власного капіталу в гривнях, якою володіє компанія на кожну гривню її зобов'язань. У 2020 році цей показник досяг свого піку, що відображає найвище зафіксоване значення. І навпаки, у 2021 році він досяг найнижчої точки. Більше значення цього показника означає менший рівень фінансових ризиків.

У 2021 році «Світоч» мав коефіцієнт покриття процентів 19,20, що вказує на те, що їхні доходи в 19,20 разів перевищують суму, необхідну для покриття процентних платежів. Так само у 2022 році коефіцієнт покриття процентів «Світоч» становив 3,76, тобто їхній прибуток був у 3,76 рази більшим, ніж необхідно для покриття процентних витрат. На жаль, розрахувати коефіцієнт покриття процентів за 2020 рік неможливо, оскільки в цей період «Світоч» не мав фінансових витрат, пов'язаних із сплатою відсотків.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу вказує на частку венчурного капіталу, який доступний і використовується для фінансування поточних операцій.

Ліквідність означає ступінь, до якого активи можуть бути перетворені в готівку. Легкість і швидкість, з якою активи можуть бути перетворені в готівку, визначають рівень їх ліквідності. Крім того, ліквідність балансу компанії відображає, наскільки добре обсяги та ліквідність її активів узгоджуються з розміром і строками її зобов'язань. По суті, ліквідність балансу являє собою здатність компанії швидко використовувати свої активи для виконання платіжних зобов'язань протягом визначеного терміну. Важливо відзначити, що ліквідність балансу передбачає порівняння рівнів ліквідності активів із строками погашення зобов'язань. Це порівняння досягається створенням двох окремих таблиць: однієї для групування активів, а іншої для групування зобов'язань вибраного підприємства.

Таблиця 3.7 - Групування активів підприємства

№ з/п	Групи	Умовне позначення	Роки		
			2020	2021	2022
1	Високо (абсолютно) ліквідні	A1	29041	83380	8111
2	Швидколіквідні	A2	690274	672952	715766
3	Повільноліквідні	A3	208882	233807	219185
4	Важколіквідні	A4	445926	898236	969234
5	Баланс		1374123	1888375	1912296

Джерело: складено автором

Таблиця 3.8 - Групування пасивів підприємства

№ з/п	Групи	Умовне позначення	Роки		
			2020	2021	2022
1	Найбільш термінові	П1	231954	612724	553822
2	Короткострокові	П2	0	0	0
3	Довгострокові	П3	0	21643	44021
4	Постійні (стійкі)	П4	1142169	1254008	1314453
5	Баланс		1374123	1888375	1912296

Джерело: складено автором

Після цього буде перевірено загальну вартість активів і пасивів, щоб визначити рівень ліквідності в балансі вибраної компанії.

Таблиця 3.9 - Порівняння сум груп активів та пасивів підприємства

2020	2021	2022
$A1 \leq П1$	$A1 \leq П1$	$A1 \leq П1$
$A2 \geq П2$	$A2 \geq П2$	$A2 \geq П2$
$A3 \geq П3$	$A3 \geq П3$	$A3 \geq П3$
$A4 \leq П4$	$A4 \leq П4$	$A4 \leq П4$

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 3.7 та 3.8

Отже, можна зробити висновок, що ліквідність балансу відрізняється від свого абсолютного відповідника, оскільки компанія не відповідає всім трьом умовам протягом досліджуваних років: $A1 \geq П1$, $A2 \geq П2$, $A3 \geq П3$.

Для комплексної оцінки балансу ліквідності в цілому, було визначено загальний показник ліквідності за формулою:

$$\frac{A1 * ПВА1 + A2 * ПВА2 + A3 * ПВА3}{П1 * ПВП1 + П2 * ПВП2 + П3 * ПВП3}$$

Показник загальної ліквідності вимірює співвідношення між загальною сумою грошей, доступних для виплати, та загальною сумою грошей у борг, враховуючи, наскільки легко ці кошти можна конвертувати в готівку.

У 2020 році показник загальної ліквідності для ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ» становив 9,68, що відображає високий рівень ліквідності. Однак у наступні 2021 та 2022 роки показник загальної ліквідності значно знизився до 1,37 та 1,82 відповідно, що свідчить про зниження ліквідності. Таким чином, можна зробити висновок, що найбільш сприятливий баланс ліквідності спостерігався у 2020 році у ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ».

Таблиця 3.10 - Коефіцієнти ліквідності

№ з/п	Показники	Роки		
		2020	2021	2022
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	4	1,62	1,70
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,1	1,2	1,3
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,13	0,14	0,01
4	Маневреність робочого капіталу	0,04	0,22	0,02
5	Коефіцієнт захищеного періоду	156,8	152,5	141,5
6	Коефіцієнт забезпеченості реалізації робочим капіталом	0,31	0,15	0,15

Джерело: складено автором

Коефіцієнт ліквідності - це міра того, чи достатньо поточних активів компанії для покриття поточних зобов'язань. Зазвичай рекомендується, щоб цей коефіцієнт був вище 1. На основі інформації, наданої в таблиці, можна зробити висновок, що тенденція коефіцієнта ліквідності має негативний характер. Ця негативна тенденція може призвести до зниження довіри до компанії з боку кредиторів, постачальників, інвесторів та партнерів. Однак у 2022 році спостерігається незначне покращення коефіцієнта ліквідності, що свідчить про збільшення обсягу поточних активів, доступних для погашення поточних боргів. Це покращення також може сприяти підвищенню довіри з боку кредиторів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності вимірює здатність використовувати поточні активи, за винятком запасів, для покриття поточних зобов'язань. Це ключовий показник платоспроможності компанії, аналогічний коефіцієнту поточної ліквідності. Однак коефіцієнт швидкої ліквідності вважається більш консервативним і точним, оскільки він зосереджений на найбільш ліквідних активах. Як правило, співвідношення 0,5-1 або вище вважається нормальним. У нашій компанії ми спостерігали значне зниження коефіцієнта швидкої ліквідності у 2021 році з наступним поступовим зростанням у 2022 році. Натомість у ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ» коефіцієнт швидкої ліквідності стабільно перевищував нормативне значення за всіма показниками. років проаналізовано,

що свідчить про те, що підприємство має достатній ліквідний оборотний капітал для своєчасного виконання своїх зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності вимірює здатність компанії негайно погасити свої поточні зобов'язання. Ідеальний діапазон для цього співвідношення становить від 0,2 до 0,5. Вивчаючи таблицю, можна зробити висновок, що коефіцієнт абсолютної ліквідності нижче рекомендованого діапазону та має тенденцію до зниження. Коли цей коефіцієнт низький, це означає, що компанія може зіткнутися з труднощами з виконанням своїх боргових зобов'язань у встановлені терміни платежу.

Поняття маневреності оборотного капіталу стосується частки високоліквідних активів у оборотному капіталі, що забезпечує більшу фінансову гнучкість. Більше значення коефіцієнта вказує на нижчий рівень свободи з точки зору маневреності. Зазвичай вважається ідеальним, щоб цей показник знаходився в діапазоні від 0,1 до 0,2. Якщо цей показник демонструє зростання у 2021 році, це вважається негативною тенденцією, тоді як зниження у 2022 році буде вважатися позитивним.

Коефіцієнт захищеного періоду - це міра тривалості, протягом якої компанія може продовжувати свою нормальну діяльність, використовуючи наявні ліквідні активи, без необхідності шукати додаткове фінансування. На обраному підприємстві є докази негативної тенденції цього показника, що вказує на зменшення кількості днів, які підприємство може витримати в умовах непередбачених обставин.

Коефіцієнт достатності оборотного капіталу дає змогу зрозуміти здатність компанії виконувати свої короткострокові фінансові зобов'язання та генерувати достатній грошовий потік від своєї діяльності. За досліджуваний період у 2021 році відбулося значне зниження цього коефіцієнта, тоді як у 2020 році він зберігся на стабільному рівні 0,15.

Після цього ми переходимо до вивчення фінансової стійкості компанії. Щоб досягти цього, ми ретельно вивчимо різні категорії фінансової

стабільності. Детальну інформацію щодо цього аналізу можна знайти в таблиці 3.11.

Таблиця 3.11 - Визначення типу фінансової стійкості підприємства

№ з/п	Показник	Роки		
		2020	2021	2022
1	Загальна величина запасів	204064	225338	211401
2	Наявність власних коштів	696243	355772	345219
3	Наявність власних та довгострокових позикових коштів	696243	377415	389240
4	Наявність загальних коштів	696243	377415	389240
5	Надлишок або дефіцит власних коштів	492179	130434	133818
6	Надлишок або дефіцит власних та довгострокових позикових коштів	492179	152077	177839
7	Надлишок або дефіцит загальних коштів	492179	152077	177839
8	Трикомпонентний показник фінансової стійкості	{1,1,1}	{1,1,1}	{1,1,1}

Джерело: складено автором

Вивчивши наведені в таблиці дані за 2020-2022 роки, стає очевидним, що всі показники, що стосуються забезпечення запасів та відповідних джерел їх фінансування, демонструють позитивну динаміку. Отже, можна впевнено стверджувати, що «Світоч» перебуває у стані абсолютної фінансової стабільності. Ця особлива форма стабільності характеризується тим фактом, що резерви компанії повністю забезпечуються її власними коштами, що усуває будь-яку залежність від зовнішніх кредиторів. На жаль, ми не можемо стверджувати, що така фінансова ситуація є оптимальною для «Світочу», оскільки компанія утримується від використання зовнішніх джерел фінансування основної діяльності.

Останній крок в оцінці фінансової стійкості «Світоч» передбачає визначення впливу як фінансового левериджу (левериджу), так і операційного левериджу (левериджу) на загальний фінансовий стан компанії. Аналізуючи ці два типи левериджу, ми можемо отримати глибше розуміння того, як структура капіталу та операційна ефективність компанії впливають на її фінансовий стан.

Концепція операційного левериджу стає очевидною, якщо врахувати, що будь-яка зміна доходу, отриманого від продажу продукції, постійно призводить до значного зсуву прибутку. Це явище виникає внаслідок різного ступеня впливу постійних і змінних витрат на формування фінансових результатів, коли обсяг виробництва зазнає змін. Із зростанням рівня постійних витрат зростає і величина операційного левериджу. Крім того, показник операційного левериджу також дає змогу зрозуміти рівень підприємницького ризику. Розрахунок операційного левериджу передбачає визначення ступеня його впливу. Силу впливу операційного левериджу розраховується наступним чином:

Операційний леверидж = (Виручка – Змінні витрати) / (Виручка – Змінні витрати – Постійні витрати)

У таблиці 3.12 зведено значення всіх основних показників, необхідних для розрахунку операційного левериджу. Ці показники відіграють вирішальну роль в оцінці ступеня внеску постійних витрат компанії в її загальну прибутковість. Посилаючись на цю таблицю, можна використовувати необхідні дані для визначення рівня операційного важеля в організації.

Таблиця 3.12 - Розрахунок операційного левериджу

№ з/п	Показник	Роки		
		2020	2021	2022
1	Виручка	2260086	2440593	2560385
2	Змінні витрати	2051916	2207697	2299274
3	Постійні витрати	42666	55768	78282
4	Операційний леверидж	1,26	1,31	1,43

Джерело: складено автором

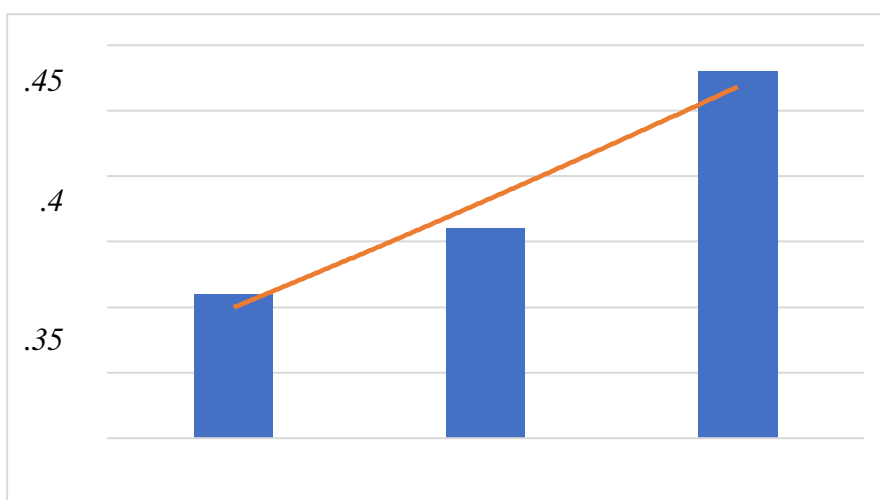

Рисунок 3.2 – Зміна показника операційного левериджу в період з 2020 по 2022 роки.

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 3.12

На завершення аналіз операційного левериджу за 2020-2022 роки проливає світло на значний вплив, який він мав на прибуток компанії до сплати відсотків і податків. Постійна висхідна тенденція у відсотковому збільшенні прибутку демонструє здатність компанії ефективно використовувати свої ресурси, заробляти на зростанні продажів і покращувати загальні фінансові показники. Це є хорошим передвістям для майбутніх перспектив компанії та підтверджує її позицію як фінансово надійної та операційно ефективної організації. Нарешті, у 2022 році операційний леверидж продемонстрував найбільший вплив, коли продажі зросли на 1%, що призвело до значного зростання прибутку до сплати відсотків і податків на 1,43%. Ці надзвичайні темпи зростання підкреслюють здатність компанії використовувати свої операції та використовувати ринкові можливості, тим самим генеруючи більший прибуток. Вищий відсоток збільшення прибутку порівняно з 2020 і 2021 роками означає постійне вдосконалення компанії в оптимізації її діяльності та максимізації прибутковості. У подальшому аналізі ми розглянемо концепцію фінансового левериджу та його вплив на чистий прибуток компанії від інвестицій і потенціал дивідендів. Фінансовий леверидж стосується

практики використання позикових коштів для покращення фінансового становища компанії. Ступінь впливу фінансового важеля на компанію означає рівень фінансового ризику, який вона несе. Одним із важливих наслідків використання позичених коштів є постійні витрати у формі позикових відсотків. Оскільки компанія збільшує свою залежність від позикових коштів у своїй фінансовій структурі, вона одночасно відчуває підвищення операційного левериджу та підвищення бізнес-ризиків.

Фінансовий леверидж є стратегічним інструментом, який дозволяє окремим особам і підприємствам ефективно управляти та балансувати власний капітал із позиковими коштами, а також оцінювати вплив цих ресурсів на загальну прибутковість. Цей важливий показник можна визначити за допомогою простої формули: поділивши прибуток до сплати відсотків і податків на різницю між прибутком до сплати відсотків і податків і понесеними фінансовими витратами.

В таблиці 3.13 представлені усі необхідні показники для розрахунку фінансового левериджу.

Таблиця 3.13 - Розрахунок фінансового левериджу

№ з/п	Показник	Роки		
		2020	2021	2022
1	ЕВІТ	157214	156702	91117
2	Фінансові витрати	0	8161	24215
3	Фінансовий леверидж	1	1,05	1,36

Джерело: складено автором

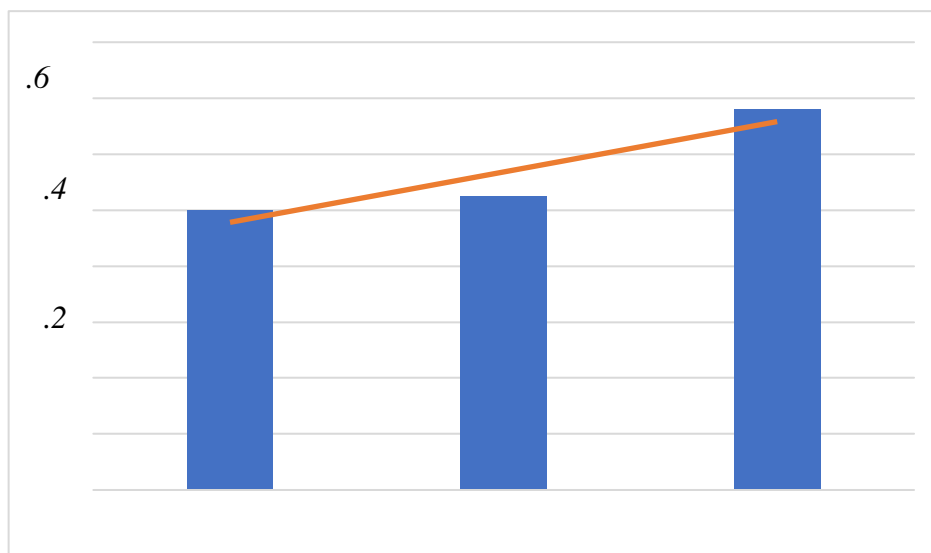

Рисунок 3.3 – Зміна показника фінансового левериджу з 2020 по 2022 роки.

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 2.13

Провівши аналіз фінансового важеля за 2020, 2021 та 2022 роки, ми можемо зробити деякі важливі висновки щодо його впливу на загальні результати. У 2020 році було помічено, що зростання прибутку лише на 1% до виплати відсотків призвело до відповідного збільшення чистого прибутку на 1%. Переходячи до наступного 2021 року, вплив фінансового важеля став дещо більш помітним, оскільки збільшення прибутку на 1% до вирахування відсотків призвело до зростання чистого прибутку на 1,05%. Нарешті, у 2022 році ефект фінансового левериджу став ще помітнішим: зростання прибутку до нарахування відсотків на 1% призвело до значного зростання чистого прибутку на 1,36%. Ці результати демонструють прогресивну тенденцію, демонструючи ескалацію впливу фінансового важеля на чистий прибуток протягом трирічного періоду.

Перевірка операційної поведінки організації демонструє, наскільки кваліфіковано підприємство використовує свої ресурси, і розкриває потенціал для підвищення ефективності своїх економічних зусиль.

Розрізняють кілька етапів фінансового аналізу підприємницької діяльності. Ці етапи включають вивчення динаміки та співвідношення темпів

зростання абсолютних показників на основі золотого правила економіки. Крім того, дослідження передбачає аналіз значень і динаміки показників прибутковості, які дають змогу отримати уявлення про відносну прибутковість підприємства. Нарешті, аналіз також включає оцінку коефіцієнтів стійкого зростання підприємства. Ці етапи відіграють вирішальну роль у глибокому розумінні фінансових показників і стійкості бізнесу.

Категорія доходних показників рентабельності охоплює три значущі показники: валова рентабельність реалізації, операційна рентабельність реалізації та чиста рентабельність реалізації. Ці показники відіграють ключову роль в оцінці загальної прибутковості компанії та дають цінну інформацію про її фінансовий стан. Відтепер ми зосереджуватимемося на глибшому вивченні наступного етапу фінансового аналізу, який стосується вивчення показників прибутковості. Важливо розуміти та оцінювати ці показники, щоб отримати повне розуміння фінансової діяльності підприємства.

Валова рентабельність = валовий прибуток / чистий дохід.

Операційну рентабельність реалізації = операційний прибуток / чистий дохід. Чиста рентабельність реалізації = чистий прибуток / чистий дохід.

Таблиця 3.14 - Аналіз доходних показників рентабельності за 2020-2022 роки

№ з/п	Показник	Рік		
		2020	2021	2022
1	Валова рентабельність реалізації	9,21	9,54	10,20
2	Операційна рентабельність реалізації	7,32	6,72	6,85
3	Чиста рентабельність реалізації	5,68	5,21	2,75

Джерело: складено автором

Показник валової рентабельності в реалізації не тільки відображає ефективність операційної діяльності, але й свідчить про ефективність цінової політики. По суті, це показує, наскільки прибутковими були продажі в гривні. Проаналізувавши таблицю, стає очевидним, що найвища рентабельність

реалізації продукції спостерігалась у 2022 році – 10,2%. Це означає, що витрати склали 89,8% від загального обсягу продажів.

Показник операційної рентабельності в бізнесі відображає його рентабельність після віднімання витрат на управління та збут, які безпосередньо не пов'язані з виробництвом. Якщо операційна рентабельність зменшується, це означає, що зросли витрати, пов'язані з адміністрацією та продажем.

Чиста рентабельність впровадження стосується того, як структура капіталу та фінансування бізнесу впливають на його загальну прибутковість. Дивлячись на таблицю, видно, що у 2022 році цей конкретний показник зазнав значного зниження, що свідчить про потенційне зростання фінансових витрат.

По суті, з наведеної таблиці можна зробити висновок, що тенденції, які демонструють показники ефективності реалізації окремих стратегій, є переважно негативними. Тим не менш, важливо підкреслити, що середня бізнес-операція дає відносно скромний прибуток, коливається від 5% до 7%.

Рентабельність — це показник, який дозволяє нам оцінити, наскільки ефективно компанія використовує свої ресурси для отримання економічної вигоди. Він служить показником того, чи змогла компанія окупити свої початкові інвестиції та в якому обсязі. Показник конкретного прибутку, який використовується для порівняння, визначає, до якої категорії коефіцієнтів прибутковості відноситься компанія, а саме витрати, доходи чи ресурси.

Для початку давайте заглибимося в розрахунок і аналіз показників рентабельності витрат, які служать для оцінки рентабельності витрат і дають уявлення про розмір прибутку, який компанія може отримати за кожен одиницю понесених витрат.

Рентабельність продукції є основним витратним показником рентабельності. $R_{\text{пр}} = \text{валовий прибуток} / \text{собівартість реалізації продукції}$.

Таблиця 3.15 - Рентабельність продукції за 2020-2022 роки

Показник	Рік		
	2020	2021	2022
Рентабельність продукції	10,15	10,55	11,36

Джерело: складено автором

Виходячи з даних, наведених у таблиці, можна зробити висновок, що компанія досягла найвищого рівня рентабельності у 2022 році, отримавши прибутковість 11,36% на кожен вкладений у виробництво гривню. Це свідчить про те, що компанія змогла ефективно максимізувати свій прибуток протягом цього року.

Далі проведемо аналіз дохідних показників рентабельності. Валова рентабельність = валовий прибуток / чистий дохід.

Операційну рентабельність реалізації = операційний прибуток / чистий дохід. Чиста рентабельність реалізації = чистий прибуток / чистий дохід.

Таблиця 3.16 - Аналіз дохідних показників рентабельності за 2020-2022 роки

Показник	Рік		
	2020	2021	2022
Валова рентабельність реалізації	9,21	9,54	10,20
Операційна рентабельність реалізації	7,32	6,72	6,85
Чиста рентабельність реалізації	5,68	5,21	2,75

Джерело: складено автором

Показник валової рентабельності впровадження служить мірилом для оцінки ефективності операційної діяльності та застосованої стратегії ціноутворення. Він дає уявлення про прибутковість продажів у гривні. Проаналізувавши таблицю, можна зробити висновок, що найвища рентабельність продажів продукції була у 2022 році, сягнувши чудових 10,2%. Це означає, що супутні витрати становлять 89,8% від загальної суми.

Показник операційної прибутковості в бізнесі представляє його загальну прибутковість після вирахування витрат на управління та збут, які не пов'язані безпосередньо з виробництвом. Зниження операційної прибутковості означає зростання адміністративних витрат і витрат на продаж. Це означає, що підприємство відчуває вищі витрати в сферах, не пов'язаних з виробництвом, що впливає на його загальну прибутковість.

Загалом, виходячи з інформації, представленої в таблиці, можна зробити висновок, що тенденція рентабельності впровадження наразі має негативну траєкторію. Чиста рентабельність впровадження – це показник, який оцінює, як структура капіталу та фінансові рішення компанії впливають на її загальну прибутковість.

У таблиці чітко видно, що у 2022 році цей конкретний показник зазнав значного зниження, що свідчить про потенційне зростання фінансових витрат.

3.2. Емпіричний аналіз

На підставі результатів перевірки різних методів аналізу кредиторської заборгованості, зокрема зосередившись на формі № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», приступимо до проведення поглибленого аналізу стану кредиторської заборгованості підприємства. Для обліку поточної кредиторської заборгованості Планом рахунків призначено такі рахунки:

- 60 «Довгострокові зобов'язання»;
- 61 «Поточна заборгованість за кредитами та позиками»;
- 62 «Розрахунки за товари, роботи, послуги»;
- 63 «Розрахунки за податками і зборами»;
- 64 «Інші поточні зобов'язання»;
- 65 «Розрахунки з оплати праці»;
- 66 «Зобов'язання за внутрішніми розрахунками»

Для початку ми заглибимося в дослідження складу, структури та змін кредиторської заборгованості в часі [32] (табл. 3.17).

Таблиця 3.17 - Аналіз складу, структури та динаміки кредиторської заборгованості підприємства харчової промисловості*

Показники	Абсолютна величина		Питома вага, %		Відхилення			
	на початок звітнього року	на кінець звітнього року	на початок звітнього року	на кінець звітнього року	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітнього року	в % до величини зміни кредиторської заборгованості
Кредиторська заборгованість всього, в тому числі:	23682	19545	100	100	-4137	x	-17,5	100
1.1. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	19248	15645	81,3	80,0	-3603	-1,2	-18,7	87,1
1.2. Кредиторська заборгованість за розрахунками:	3978	3817	16,8	19,5	-161	2,7	-4,0	3,9
– за довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-	-	-	-	-
– з бюджетом, у т.ч. з податку на прибуток	1932	641	8,2	3,3	-1291	-4,9	-66,8	31,2
– зі страхування	697	547	2,9	0,0	-150	-2,9	-21,5	3,6
– з оплати праці	1239	2357	5,2	12,1	1118	6,8	90,2	-27,0
– за одержаними авансами	110	272	0,5	1,4	162	0,9	147,3	-3,9
– за розрахунками учасниками	-	-	-	-	-	-	-	-
– із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3. Інші поточні зобов'язання	456	83	1,9	0,4	-373	-1,5	-81,8	9,0

*Розраховано автором за даними фінансової звітності підприємства

За даними таблиці 3.17 можна спостерігати зменшення кредиторської заборгованості на кінець звітнього періоду порівняно з початком. Зокрема, відбулося зменшення на 4 млн 137 тис. грн., що становить зменшення на 17,5%. Таке зменшення пов'язане зі зменшенням кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, яка зменшилася на 3603 тис. грн., або на 18,7%. Крім

того, інші поточні зобов'язання зменшилися на 373 тис. грн., або на 81,8%, а кредиторська заборгованість за розрахунками зменшилася на 161 тис. грн., або на 4,0%. При аналізі структури кредиторської заборгованості на початок звітного року встановлено, що найбільшу питому вагу займає заборгованість за товари, роботи, послуги – 81,3% від загальної суми. Кредиторська заборгованість за розрахунками становила 16,8%, інші поточні зобов'язання – 1,9%. Проте на кінець звітного року в структурі кредиторської заборгованості відбулися деякі зміни. Питома вага кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги зменшилася на 1.2% пункту, що свідчить про незначне зміщення у структурі. Так само зменшилася частка інших поточних зобов'язань на 1,5% пункту. З іншого боку, частка кредиторської заборгованості за розрахунками зросла на 2,7% пункту, що свідчить про зміщення складу в бік цієї категорії.

Важливо зазначити, що первинні дані, які використовуються для створення повного обліку кредиторської заборгованості, включають облікову інформацію, пов'язану з коштами, позиченими від конкретних фізичних або юридичних осіб, разом із умовами, за яких відбуваються ці запозичення.

На думку Томчука О.Ф., одним із найважливіших аспектів менеджменту є визначення розподілу боргу підприємства за строками його погашення. Важливо класифікувати борг на довгостроковий і поточний, щоб оцінити ліквідність і платоспроможність бізнесу. Крім того, поточна заборгованість додатково класифікується на основі періоду часу, за який вона була понесена, що зазвичай називають «віковими групами», які включають заборгованість, яка погашається протягом 30 днів, заборгованість, яка погашається від 31 до 90 днів, заборгованість, яка погашається між від 91 до 180 днів, а також борги, термін погашення яких настає через шість місяців або більше. Ця класифікація життєво важлива для цілей фінансового планування та контролю, зокрема для оперативного виявлення будь-яких прострочених, сумнівних або неповернених боргів [11].

На наступному етапі перевірка кредиторської заборгованості проводиться відповідно до умов і строків виникнення, щоб забезпечити ясність щодо рівня дотримання платіжних зобов'язань.

При проведенні аналізу кредиторської заборгованості важливою стає оцінка різних аспектів, таких як умови боргу, обмеження використання ресурсів і потенціал для забезпечення додаткових джерел фінансування. Стан кредиторської заборгованості можна зрозуміти, вивчивши певні показники, включаючи коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, який вказує на зміну комерційного кредиту, наданого компанії, та середній період оборотності кредиторської заборгованості, який відображає типову тривалість для підприємства, щоб погасити її борги (табл. 3.18).

Таблиця 3.18 - Стан кредиторської заборгованості*

Показники	Попередній рік	Звітний рік
1. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	88238	47355
2. Середньорічна сума кредиторської заборгованості, тис. грн.	27648	21613,5
3. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,191	2,191
4. Середній строк оборотності кредиторської заборгованості, днів	112	164

*Розраховано автором за даними фінансової звітності підприємства

Дослідження фінансових даних підприємства показує, що середній період погашення кредиторської заборгованості коливається від 112 до 164 днів. Крім того, виходячи з класифікації кредиторської заборгованості за різними часовими інтервалами [11], поточна заборгованість підприємства потрапляє в групу, яка підлягає погашенню протягом 91-180 днів.

Рухаючись вперед у перевірці кредиторської заборгованості, наступним кроком є оцінка фінансової міцності та ліквідності організації. Ця оцінка проводиться за допомогою системи комплексних і порівняльних показників [32], яку можна знайти в таблиці 3.19-3.21.

Таблиця 3.19 - Аналіз фінансової стійкості за узагальнюючими показниками *

Показники	Сума, тис. грн.	
	на початок звітного року	на кінець звітного року
1. Власний капітал	24865	9563
2. Необоротні активи	10102	8075
3. Наявність власних оборотних коштів	14763	1488
4. Короткострокові кредити банків	-	-
5. Загальна величина джерел формування запасів	14763	1488
6. Запаси	18678	14188
7. Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів	-3915	-12700
8. Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини джерел формування запасів	-3915	-12700
9. Джерела, що послаблюють фінансову напругу	19248	15645
10. Тип фінансової ситуації на підприємстві	нестійка	нестійка

*Розраховано автором за даними фінансової звітності підприємства

Дослідження фінансової стабільності підприємств за допомогою загальних вимірювань показує, що підприємство перебуває в нестабільному стані (як показано в таблиці 3.19), оскільки воно не має достатнього оборотного капіталу для фінансування своїх запасів і змушене покладатися на зовнішні джерела для полегшення фінансової напруги.

Дані, представлені в таблиці 3.20, наочно демонструють, що показники фінансової стійкості підприємства стабільно знижуються. Ця тенденція до зниження вказує на поступову ерозію автономії та незалежності компанії. Отже, аналізуючи показники фінансової стійкості досліджуваного підприємства, стає очевидним, що існує неефективність розподілу коштів на їх діяльність, що призводить до фінансової нестабільності на ринку.

Таблиця 3.20 - Аналіз фінансової стійкості підприємства за частковими показниками*

Показники	на початок звітного року	на кінець звітного року	Нормативне значення
1. Коефіцієнт автономії	0,49	0,26	більше 0,5
2. Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів	1,02	2,84	менше 1,0
3. Наявність власних оборотних коштів	14763	1488	збільшення

Продовження таблиці 3.20

4.Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,59	0,16	0,4...0,6
5.Коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами	0,37	0,05	0,1

*Розраховано автором за даними фінансової звітності підприємства

Розрахунок платоспроможності та ліквідності, які є найважливішими фінансовими показниками, ґрунтується на даних бухгалтерського обліку розрахункової заборгованості. Ці показники дають змогу зрозуміти фінансовий стан окремих підприємств, а також загальний стан економіки. Крім того, вони суттєво впливають на рівень інвестиційної привабливості, кредитоспроможності та загальну прибутковість діяльності. У таблиці 3.21 наведено аналіз ліквідності підприємства за звітний рік за відносними показниками.

Таблиця 3.21 - Аналіз ліквідності підприємства за відносними показниками*

Коефіцієнти ліквідності підприємства	Норма	Розрахункові значення	
		на початок звітнього року	на кінець звітнього року
1. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	= 2,0	1,582	1,055
2.Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності	1,0	0,846	0,533
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0,2 [0,25...0,35]	0,004	0,007

*Розраховано автором за даними фінансової звітності підприємства

Звертаючись до таблиці 3.21, стає очевидним, що коефіцієнти швидкої ліквідності та поточної ліквідності досліджуваного підприємства перебувають у прийнятному діапазоні. Цей аспект відображає позитивний характер його діяльності, підкреслюючи його здатність виконувати свої короткострокові зобов'язання. Проте спостерігається негативна диспропорція щодо коефіцієнта абсолютної ліквідності порівняно зі стандартним значенням. Це вказує на те,

що компанія не в змозі розраховуватися за своїми короткостроковими зобов'язаннями виключно за рахунок високоліквідних активів.

Останній етап оцінки кредиторської заборгованості передбачає проведення ретельного порівняння між дебіторською та кредиторською заборгованістю (рис. 3.4).

Результатом проведення порівняльного аналізу є забезпечення чіткого розуміння щодо зменшення або збільшення дебіторської та кредиторської заборгованості. Зменшення дебіторської заборгованості на відміну від кредиторської заборгованості можна пояснити ослабленням відносин із клієнтами, зокрема через зменшення кількості покупців продукції. І навпаки, збільшення дебіторської заборгованості порівняно з кредиторською може бути результатом фінансової неспроможності покупців. У ході господарських операцій нерідкі випадки, коли кредиторська заборгованість перевищує дебіторську [33]. Отже, під час вивчення статусу непогашених платежів і непогашених боргів стає обов'язковим ретельно досліджувати фактори, що сприяють виникненню кожного конкретного виду зобов'язань, враховуючи унікальні характеристики організації та різноманітні обставини, з якими вона стикається [8].

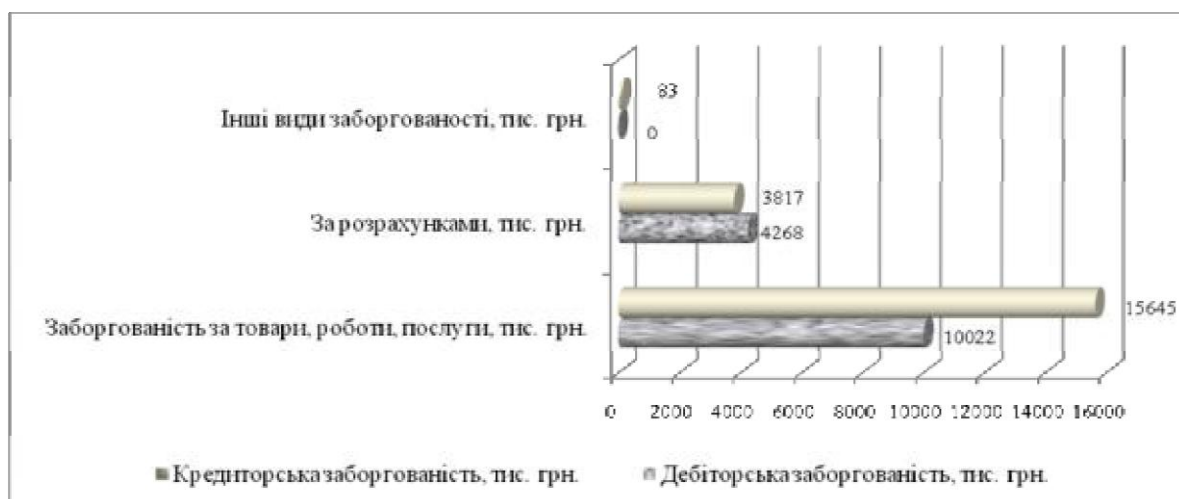

Рис. 3.4 - Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства*

*складено автором за даними фінансової звітності підприємства

Виходячи з інформації, наведеної на рисунку 3.4, можна спостерігати, що на кінець звітного року спостерігалася значна різниця між сумою кредиторської та дебіторської заборгованості, при цьому кредиторська заборгованість перевищує дебіторську на 5255 тис. грн., або на 36,77%. Далі цю різницю можна розділити на дві категорії: кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги – 5623 тис. грн., або 56,11%, та інші види заборгованості – 83 тис. грн. Крім того, при подальшому аналізі зазначається незначне перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською в сумі 451 тис. грн., що становить майже 12% за категорією «за розрахунками».

РОЗДІЛ 4. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Таким чином, проведення аналізу фінансового стану підприємства дає цінну інформацію про те, наскільки ефективно кошти, інвестовані в активи, перетворюються на дохід. Отже, для максимізації прибутку компанія «Світоч» повинна збільшити співвідношення оборотних і необоротних активів за рахунок збільшення загальної ліквідності. Цього можна досягти шляхом пошуку зовнішніх джерел фінансування основної діяльності, що дозволить компанії виділяти кошти на оптимізацію стандартів виробництва та підвищення якості продукції. Хоча підприємство має загальні позитивні результати від своєї діяльності, є певні сфери, де управління та використання капіталу викликають проблеми. Компанія «Світоч» демонструє громіздку структуру активів, що впливає на її загальну результативність та ефективність роботи. З цього аналізу можна зробити висновок, що діяльності ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» бракує збалансованості та стабільності. Виявлено кілька проблемних моментів, хоча певні покращення спостерігаються, незважаючи на триваючий кризовий період.

Після ретельної оцінки кредиторської заборгованості з огляду на загальний фінансовий стан суб'єкта господарювання стає можливим визначити основні фактори, які призвели до її існування, і розробити найбільш ефективні стратегії для успішного управління нею.

Є кілька основних факторів, що сприяють цій ситуації [11]:

- По-перше, кредиторська заборгованість оцінюється та обліковується за її поточною ринковою вартістю, тоді як дебіторська заборгованість обліковується за її первісною вартістю.

- По-друге, загальна сума кредиторської заборгованості включає непогашену заборгованість перед бюджетом, державними цільовими фондами, а також зобов'язання з виплати заробітної плати.

Одним із основних обов'язків управління кредиторською заборгованістю є прискорення збору платежів від клієнтів компанії. Крім того, він спрямований на мінімізацію виникнення «поганих» боргів, тобто боргів, які є невизначеними або які мало ймовірно будуть отримані. Це досягається за рахунок впровадження ефективної політики продажів, яка стимулює оперативну оплату. Іншим важливим аспектом управління кредиторською заборгованістю є запобігання невиправданому збільшенню непогашених платежів, особливо тих, які залишаються несплаченими в узгоджені терміни. Невиконання цього може призвести до накладення штрафів, пені або навіть розірвання договірних відносин. Крім того, це може становити загрозу для безперервного постачання товарів і матеріалів. Тому важливо підтримувати пильний підхід до управління кредиторською заборгованістю, щоб забезпечити безперебійну роботу бізнесу [11].

Таблиця 4.1 - Напрями розширення аналітичного обліку кредиторської заборгованості

№ з/п	Рахунок	Тлумачення
631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»		
1	631/11	Заборгованість за товари з майбутньою оплатою
2	631/12	Заборгованість за роботи та послуги з майбутньою оплатою
3	631/21	Заборгованість за товари, відстрочена
4	631/22	Заборгованість за роботи і послуги, відстрочена
5	631/31	Прострочена заборгованість за товари
6	631/32	Прострочена заборгованість за роботи та послуги
632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»		
1	632/11	Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками з майбутньою оплатою
2	632/21	Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками, відстрочена
3	632/31	«Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками, прострочена»

Джерело: [1]

Для успішного ведення розрахунків з постачальниками і підрядниками вкрай важливо впровадження автоматизованих систем бухгалтерського обліку. Цей технологічний прогрес відіграє ключову роль у підвищенні як аналітичної, так і операційної ефективності шляхом полегшення обміну інформацією та підвищення надійності даних [12]. Напрями оптимізації обліку наведені у табл. 4.2.

Таблиця 4.2 - Напрями оптимізації обліку та управління кредиторською заборгованістю підприємства

№ з/п	Напрям удосконалення
1	Використання стратегічного плану розвитку підприємства з використанням аналізу витрат і вигоди для оцінки готовності систем і виявлення потенційних партнерів-постачальників. Там, де це можливо, доцільно використовувати електронні платежі для погашення заборгованості
2	Інтеграція закупівельних, кредиторських та приймальних системи для підвищення ефективності та запобігання помилок
3	Проведення аналізу першопричин проблем з кредиторською заборгованістю для виявлення зон поліпшення процесу
4	Використання показників ефективності для моніторингу та звітності про якість і своєчасність інформації по кожному окремому постачальнику
5	Визначення можливостей для обробки без рахунку-фактури, які дозволять підприємству платити при отриманні матеріалів або товарів за узгодженими цінами, а не при отриманні рахунку-фактури
6	Аналіз різних процесів кредиторської заборгованості та їх стандартизація як одного загального процесу
7	Процес обробки кредиторської заборгованості повинен здійснюватися одним централізованим відділом і не розпорозуватись між відділами підприємства
8	Використання функціональних можливостей систем для генерації платежів за рахунками-фактурами у встановлені терміни, засновані на встановлених політиках, які затримують оплату як допустимі
9	Використання функціональних можливостей системи для автоматичного зіставлення рахунку-фактури постачальника з підтверджуючими документами
10	Використання технології цифрової візуалізації, яка взаємодіє з існуючою комп'ютерною системою для індексації документів

Джерело: побудовано за [10; 11; 12; 13]

Важливість кредиторської заборгованості в господарському обліку підтверджена численними дослідженнями. Ці дослідження показали, що поточні зобов'язання тісно пов'язані з фінансовою стабільністю, конкурентоспроможністю та автономією суб'єктів господарювання та мають

значний вплив на неї. Великі дослідження економічної літератури, а також аналіз нормативно-правових актів дозволили висвітлити категорію «кредиторська заборгованість». Встановлено, що кредиторська заборгованість – це фінансова угода між двома суб'єктами господарювання, за якою одна сторона тимчасово позичає комерційні кошти для управління їх грошовими потоками, а інша сторона зобов'язується погасити заборгованість у визначений термін. Для демонстрації застосування цих етапів на прикладі підприємства харчової промисловості. Аналіз виявив кілька неприємних висновків. Фінансовий стан підприємства був нестійким, а його баланс неліквідним. Крім того, значна частина поточних зобов'язань була віднесена до кредиторської. Крім того, спостерігався повільний оборот кредиторської заборгованості, в середньому 112-164 дні для досліджуваного підприємства. Ці висновки вказують на нагальну потребу в управлінських рішеннях для вирішення цієї ситуації. Аналіз кредиторської заборгованості в сучасних підходах включає кілька етапів. По-перше, важливо оцінити суму, структуру та зміни кредиторської заборгованості за допомогою методів як горизонтального, так і вертикального аналізу. Крім того, дослідження формування кредиторської заборгованості необхідне для розуміння стану платіжної дисципліни. Важлива також комплексна оцінка кредиторської заборгованості за відносними показниками. Нарешті, слід провести порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості. За результатами дослідження авторами запропоновано комплекс заходів щодо створення ефективної системи управління кредиторською заборгованістю підприємства.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В роботі було поставлено та виконано наступні завдання:

- розкрито теоретичні засади обліково-аналітичного забезпечення.

Вирішено, що подальше удосконалення наукової концепції обліково-аналітичного забезпечення сприятиме встановленню комплексу показників, які відповідають інформаційним потребам адміністративно-управлінського персоналу підприємства;

- досліджено нормативно-правове регулювання кредиторської заборгованості на підприємстві. Визначено, що відсутність узгодженого розуміння терміну «кредиторська заборгованість», зокрема у вітчизняному законодавстві з бухгалтерського обліку, створює проблему для ефективного управління операціями з постачальниками та підрядниками. Пропонуємо впровадження міжнародних стандартів як обов'язкових для всіх вітчизняних підприємств;

- окреслено методологію дослідження в управлінні. Визначено значення методів вертикального та горизонтального аналізу, а також структури кредиторської заборгованості;

- проведено фінансово-економічну характеристику товариства. ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ» у 2021 році зазнало зниження показників як у порівнянні з попереднім 2020 роком, так і наступним 2022 роком. Коефіцієнт фінансової незалежності, який вимірює концентрацію власного капіталу, є важливим показником у цьому аналізі. Спостерігаємо значне зростання з 2021 по 2022 рік - це свідчить про те, що підприємство досягло більшої фінансової стабільності та спостерігало зростання виробничої активності та прибутковості.

Коефіцієнт фінансової залежності служить мірою, що контрастує з коефіцієнтом фінансової незалежності, показуючи, наскільки прибутковість венчурного капіталу перевищує прибутковість активів. Його зменшення у 2022

році порівняно з попереднім роком є свідченням підвищення фінансової стійкості компанії.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу дає уявлення про частку позикових активів у загальних активах ПАТ «ЛКФ «СВІТОЧ» і служить індикатором того, наскільки компанія покладається на своїх кредиторів. Дослідження показує, що залежність компанії від зовнішніх кредиторів зросла в 2021 році, але, навпаки, зменшилася в наступному, 2022 році.

Коефіцієнт фінансового ризику є мірою того, скільки грошей компанія позичає на кожну одиницю власного капіталу. Цей аналіз показує, що у 2020 році компанія запозичила 0,2 гривні на кожну гривню власного капіталу. У 2021 році цей коефіцієнт зріс до 0,69, що свідчить про вищий рівень фінансового ризику. У 2022 році коефіцієнт знизився до 0,45. Ці результати свідчать про те, що найнижчий рівень ризику для інвестування в компанію був у 2020 році, а найвищий – у 2021 році. Збільшення цього коефіцієнта означає більшу залежність від позикових коштів і зниження фінансової стабільності компанії.

Коефіцієнт фінансової стабільності у 2020 році досяг свого піку, що відображає найвище зафіксоване значення. І навпаки, у 2021 році він досяг найнижчої точки. Більше значення цього показника означає менший рівень фінансових ризиків.

У 2021 році «Світоч» мав коефіцієнт покриття процентів 19,20, що вказує на те, що їхні доходи в 19,20 разів перевищують суму, необхідну для покриття процентних платежів. Так само у 2022 році коефіцієнт покриття процентів «Світоч» становив 3,76, тобто їхній прибуток був у 3,76 рази більшим, ніж необхідно для покриття процентних витрат. Коефіцієнт покриття процентів за 2020 рік не розраховано, оскільки в цей період «Світоч» не мав фінансових витрат, пов'язаних із сплатою відсотків;

- здійснено комплексний аналіз. Проведення аналізу фінансового стану підприємства дає цінну інформацію про те, наскільки ефективно кошти,

інвестовані в активи, перетворюються на дохід. Отже, ми вважаємо, що для максимізації прибутку компанія «Світоч» повинна збільшити співвідношення оборотних і необоротних активів за рахунок збільшення загальної ліквідності. Ми пропонуємо досягти цього шляхом пошуку зовнішніх джерел фінансування основної діяльності, що дозволить компанії виділяти кошти на оптимізацію стандартів виробництва та підвищення якості продукції. Хоча підприємство має загальні позитивні результати від своєї діяльності, є певні сфери, де управління та використання капіталу викликають проблеми. Компанія «Світоч» демонструє громіздку структуру активів, що впливає на її загальну результативність та ефективність роботи. З цього аналізу можна зробити висновок, що діяльності ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» бракує збалансованості та стабільності. Виявлено кілька проблемних моментів, хоча певні покращення спостерігаються, незважаючи на триваючий кризовий період;

- надано рекомендації щодо удосконалення та покращення фінансового стану підприємства. Одним із основних обов'язків управління кредиторською заборгованістю є прискорення збору платежів від клієнтів компанії. Крім того, він спрямований на мінімізацію виникнення «поганих» боргів, тобто боргів, які є невизначеними або які мало ймовірно будуть отримані. Це досягається за рахунок впровадження ефективної політики продажів, яка стимулює оперативну оплату. Іншим важливим аспектом управління кредиторською заборгованістю є запобігання невиправданому збільшенню непогашених платежів, особливо тих, які залишаються несплаченими в узгоджені терміни. Невиконання цього може призвести до накладення штрафів, пені або навіть розірвання договірних відносин. Крім того, це може становити загрозу для безперервного постачання товарів і матеріалів. Тому важливо підтримувати пильний підхід до управління кредиторською заборгованістю, щоб забезпечити безперебійну роботу бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барановська С.П. Обліково-аналітичне забезпечення як невід'ємна складова управління підприємством. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку* : збірник наукових праць. Львів : Львівська політехніка, 2012. С. 8–11.
2. Білопольський М.Г., Сизоненко О.А. Обліково-аналітичне забезпечення управління: вітчизняний і міжнародний досвід : монографія. Донецьк : Макіївський екон.-гуманіт. ін-т, 2014. 352 с.
3. Бруханський Р.Ф. Модернізація обліково-інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту сільськогосподарських підприємств : колективна монографія : у 2-х т. Дніпропетровськ : Герда, 2013. С. 21–34.
4. Будько О.В. Класифікація обліково-аналітичної інформації з метою інформаційного забезпечення управління сталим розвитком підприємства. *Інноваційна економіка*. 2015. № 1 (56). С. 207–212.
5. Будько О.В. Моделювання системи обліково-аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку. *Проблеми економіки*. 2015. № 1. С. 285–291.
6. Волощук Л.О. Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства. *Праці Одеського політехнічного університету*. 2011. № 2 (36). С. 329–334.
7. Гангал Л.С. Обліково-аналітичне забезпечення управління конкурентоспроможністю агропромислових підприємств : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 ; ОНЕУ. Одеса, 2016. 297 с.
8. Гевлич І.Г., Бабій А.В. Економічний зміст заборгованості перед постачальниками та підрядниками в рамках прийняття управлінських рішень. *Економіка і організація управління*. 2019. № 3(35). С. 30-38.
9. Гевлич Л.Л., Катранжи Л.І. Особливості підходів до визначення сутності поняття «поточні зобов'язання» та їх класифікації. *Фінанси, облік,*

банки. 2017. №1 (22). С. 70-78.

10. Голячук Н. Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2010. № 6. С. 408–410.

11. Гончарук Р.П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. №. 1(59), Ч. 1. С. 4851.

12. Дублей В.В., Гуменюк М.М. Необхідність управління дебіторською та кредиторською заборгованостями в сучасних умовах. *Журнал Науковий огляд*. 2016. № 11 (32). С. 1-9.

13. Живко З.Б. Системний підхід до управлінського процесу підприємства: інформаційні технології та взаємодія підсистем безпеки. *Науковий вісник ЛДУВС. Серія економічна*. 2013. Вип. 1. С. 230–237.

14. Загородній А.Г. Система обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2007. № 5 (76). С. 94–102.

15. Лень В.С. Обліково-аналітична система підприємства: обґрунтування, визначення, модель. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 1 (5). С. 281–290.

16. Майборода О.Є., Косарева І.П., Корабейнікова І.О. Характеристика сутності та поняття дебіторської і кредиторської заборгованості. *Економіка і суспільство*. 2018. №15. С. 396-402.

17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (IASB) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_051. (дата звернення: 29.01.2024).

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р. за станом на 16.09.2019. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. (дата звернення: 29.01.2024).

19. Олядінчук Н.В., Підлубна О.Д. Обліково-аналітичне забезпечення економічної діяльності суб'єкта підприємництва. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. № 33, ч. 2. С. 16-21.

20. Оляднічук Н.В. Обліково-аналітичне забезпечення витрат аграрного виробництва. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : зб. тез доповідей. Чернігів : ЧНТУ, 2018. С. 72–73.

21. Оляднічук Н.В., Концеба С.М., Підлубна О.Д. Облік дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2019. № 3 (42). С. 64–68.

22. Оляднічук Н.В., Кучеренко Т.Є., Підлубна О.Д. Удосконалення документального забезпечення обліку основних засобів. *Інтернаука. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 5.

23. Офіційний сайт ПАТ «ВКФ «Рошен». URL: <http://roshen.com/> (дата звернення: 07.02.2024).

24. Офіційний сайт ПрАТ «ХБФ». URL: <http://biscuit.com.ua/> (дата звернення: 04.02.2024).

25. Офіційний сайт ПрАТ «АВК». URL: <http://www.avk.ua/> (дата звернення: 03.02.2024).

26. Офіційний сайт АТ «ВО Конті». URL: <http://www.konti.com/ua> (дата звернення: 05.02.2024).

27. Офіційний сайт ТОВ «Кондитерська фабрика «МИР». URL: <https://mirfactory.com/> (дата звернення: 06.02.2024).

28. Офіційний сайт ПАТ «Монделіс Україна». URL: <https://ua.mondelezinternational.com/> (дата звернення: 08.02.2024).

29. Офіційний сайт ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». URL: <https://www.nestle.ua/brands/pastry/svitoch> (дата звернення: 03.02.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Визначення поняття кредиторської заборгованості у наукових дослідженнях

Джерело	Визначення
А.Б. Борисов	грошові кошти, які тимчасово підпорядковані підприємству, фірмі, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі, у яких вони позичені і яким вони невикопані
Ф.Ф.Бутинець, Л.Л. Горецька	форма розрахунку за товари та послуги, придбані під час регулярно повторюваних операцій підприємства та використовувані для переробки (як сировина) або для подальшого перепродажу
С.Ф. Голов,В.М. Костюченко	суми, які нараховуються постачальникам за купівлю у них товарів або послуг в кредит
Г.О. Партин, А.Г. Загородній	заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла в результаті здійснених раніше дій (подій), оцінена в гривнях і щодо якої в підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк
О.В. Лишиленко	заборгованість підприємства перед іншими суб'єктами підприємницької діяльності (постачальниками, підрядниками, покупцями) за поставлені від них засоби і предмети праці, виконані роботи або отриману передоплату
Н.М. Ткаченко	тимчасово залучені суб'єктом у власне користування грошові кошти, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі
О.Б. Чорненька	результат правовідносин суб'єкта господарювання, який є наслідком вчинення певної дії одного суб'єкта до іншого суб'єкта господарювання, фізичної особи, держави, позабюджетного фонду щодо передачі ТМЦ, грошових коштів чи інших активів, надання послуг, виконання робіт, або дії законодавчо-нормативних документів (виникнення заборгованості з податків чи інших обов'язкових платежів перед бюджетом та позабюджетними цільовими фондами) та надає кредитору право вимоги
М.П. Хохлов, О.С. Корнієнко	позичені підприємством в інших юридичних і фізичних осіб грошові кошти, оцінені в гривнях, щодо яких у підприємства існують зобов'язання погашення у певний строк
О.Є. Майборода, І.П. Косарева, І.О. Корабейнікова	правові відносини між сторонами, які мають документальне підтвердження щодо тимчасового залучення підприємством у власне користування грошових коштів, які не належать підприємству, або це різновид комерційного кредиту, форма розрахунку за товари і послуги, які придбаються
О.Ф. Томчук	різновид комерційного кредиту, який виступає важливим фактором стабілізації фінансового стану підприємства

Джерело: узагальнено за результатами [12;Помилка! Джерело посилання не знайдено.;Помилка! Джерело посилання не знайдено.;16;Помилка! Джерело посилання не знайдено.]

Порівняння змісту національних та міжнародних стандартів з обліку
кредиторської заборгованості

Ознака порівняння	Результат порівняння	
	П(С)БО 11	МСБО 37
Поняття	теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття ресурсів із суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди	
Визнання	зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигід у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду	забезпечення слід визнавати, якщо: 1) суб'єкт господарювання має теперішню заборгованість (юридичну чи конструктивну) внаслідок минулої події; 2) ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення заборгованості; 3) можна достовірно оцінити суму заборгованості
Оцінка	1) довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю; 2) поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення; 3) непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою	сума юридичних або конструктивних зобов'язань має бути найкращою оцінкою видатків, необхідних заборгованості на дату балансу
Види	довгострокові, короткострокові і непередбачені	

Джерело: Узагальнено за результатами [Помилка! Джерело посилання не знайдено.]

Додаток В

Підходи до розрахунку показників для проведення аналізу кредиторської заборгованості за працями відомих науковців

Автор	Назва показника	Порядок розрахунку	Значення показника
Івахненко В. М.	Коефіцієнт співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості	$K_{сдк} = \frac{\text{Дебіторська заборгованість (Дз)}}{\text{Кредиторська заборгованість (Кз)}}$	визначає величину дебіторської заборгованості, що доводиться на 1 грн. кредиторської (причому оптимальне значення коефіцієнта варіюється від 0,9 до 1,0, тобто кредиторська заборгованість повинна не більше ніж на десять відсотків перевищувати дебіторську)
	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$K_{об.к} = \frac{\text{Грошові кошти (Гк)}}{\text{Середня кредиторська заборгованість за звітний період (Кс)}}$	показує збільшення або зменшення комерційного кредиту, який надається підприємству (збільшення коефіцієнта означає збільшення швидкості оплати заборгованості, зменшення – показує збільшення купівлі в кредит).
	Середній строк оборотності кредиторської заборгованості	$360 / \text{Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості}$	вказує на період, протягом якого компанія використовує кошти своїх постачальників і підрядників
Мних Є. В.	Середня тривалість використання кредиторської заборгованості в обороті підприємства	$\frac{\text{Середні залишки кредиторської заборгованості за аналізований період}}{\text{Загальна сума обороту за розрахунками з кредиторами}}$	визначає середню тривалість використання позикових коштів, а не тривалість обороту, на відміну від коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості в днях
Попович П. Я.	Оборот кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Сума закупівель}}{\text{Сальдо кредиторської заборгованості}}$	показує кількість оборотів, які здійснила кредиторська заборгованість протягом року
	Тривалість обороту кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Сальдо кредиторської заборгованості}}{\text{Сума закупівель}}$	вказує на період, протягом якого компанія використовує кошти своїх постачальників і підрядників (оцінює ефективність управління кредиторською заборгованістю)

Продовження Додатку В

Автор	Назва показника	Порядок розрахунку	Значення показника
Савицька Г. В.	Тривалість використання кредиторської заборгованості	Середні залишки кредиторської заборгованості · Дні звітного періоду / Сума погашеної кредиторської заборгованості за звітний рік	показує середнє число днів, необхідних для розрахунків з постачальниками і підрядниками та іншими суб'єктами-кредиторами, які обслуговують поточну діяльність підприємства в частині придбання.
	Коефіцієнт оборотності за виданими вексялями	Сума погашених зобов'язань за вексялями виданими / Середнє сальдо за рахунком «Векселі видані»	показує ту частину боргових зобов'язань, несвоєчасне погашення яких призведе до протестування векселів, виданих підприємством, а отже, до додаткових витрат і втрати ділової репутації.
	Тривалість заборгованості за виданими вексялями	Середнє сальдо за рахунком «Векселі видані» · Дні періоду / Сума погашених зобов'язань за вексялями за період, що аналізується	фактичне значення тривалості вексельного боргу порівнюють зі середніми термінами платежів, обумовлених у вексялях, і з'ясовують причини прострочення платежів по вексялях, а також суму додатково сплачених санкцій.
	Порівняння суми дебіторської кредиторської заборгованості	Сума дебіторської заборгованості на звітну дату / Сума кредиторської заборгованості на звітну дату	розмір показника характеризує мінімальну суму на поповнення оборотних коштів; значення коефіцієнта повинно бути менше 1,0 (від'ємне значення показника свідчить про відсутність оборотних коштів, а його високе значення показує, що ресурси заморожені в оборотних коштах.
Томас Карлін, Альберт Макмін	Коефіцієнт середньої оборотності кредиторської заборгованості	Собівартість проданих товарів / Середня заборгованість	показує скільки потрібно оборотів для оплати виставлених рахунків.

Продовження Додатку В

	Середня кількість днів заборгованості	365 / Коефіцієнт заборгованості	характеризує скільки днів кожна одиниця заборгованості приймає участь у виробничому процесі
	Коефіцієнт «заборгованість/власний капітал»	Сукупні зобов'язання (без довгострокової заборгованості) / Власний капітал	характеризує співвідношення залученого і власного капіталу у структурі капіталу підприємства

* Складено автором з використання джерел [25-30]

Додаток Г

Підприємство:	Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	Дата (рік, місяць, число)	2021	01	01
Територія:	Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н	за ЄДРПОУ	00382154		
Організаційно-правова форма господарювання:	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	4610137500		
Вид економічної діяльності:	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників:	1017	за КВЕД	10.82		
Адреса:	79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10				
Одиниця виміру:	тис. грн. без десяткового знака				
Складено (зробити позначку «х» у відповідній клітинці):	за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
	за міжнародними стандартами фінансової звітності				
			V		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31 грудня 2020 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001				
Актив	Код радика	Приріток	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		-	1
первісна вартість	1001		577	578
накопичена амортизація	1002		577	577
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	328 860	172 168
Основні засоби	1010	8	568 244	793 328
первісна вартість	1011		993 971	1 288 304
знос	1012		425 727	494 976
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	19	1 132	3 737
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		898 236	969 234
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9	225 338	211 401
виробничі запаси	1101		212 266	197 862
незавершене виробництво	1102		7 146	10 006
готова продукція	1103		5 926	3 533
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	622 030	625 538
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за наданими авансами	1130	11	3 818	68 499
з бюджетом	1135	11	46 806	20 562
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	298	1 167
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	83 380	8 111
готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		83 380	8 111
Витрати майбутніх періодів	1170	13	62	1 112
Інші оборотні активи	1190	13	8 407	6 672
Усього за розділом II	1195		990 139	943 062
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300		1 888 375	1 912 296

Продовження додатку Г

Пасив	Код рляка	Примітка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	14	88 111	88 111
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410	14	41 843	35 501
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7	1 124 054	1 190 841
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		1 254 008	1 314 453
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515		-	-
Довгострокові забезпечення	1520	7, 15	21 643	44 021
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		21 643	44 021
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	335 570	225 197
розрахунками з бюджетом	1620	16	7 041	5 962
у тому числі з податку на прибуток	1621		6 915	5 842
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630	16	473	661
за одержаними авансами	1635	16	-	-
Поточні забезпечення	1660	7, 15	11 622	15 247
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	17	258 018	306 755
Усього за розділом III	1695		612 724	553 822
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибутті	1700		-	-
Баланс	1900		1 888 375	1 912 296

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Головний бухгалтер

Чайка Христина Михайлівна

Яремко Марія Олегівна

31 травня 2021 року

31 травня 2021 року

Додаток Д

Дата (рік місяць число) 2021 | 01 | 01
 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ 00382154

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за 2020 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Додаткові дані: КВЕД 10.82

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Прирітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20	2 560 385	2 440 593
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	21	(2 299 274)	(2 207 697)
Валовий:				
прибуток	2090		261 111	232 896
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	17 295	61 235
Адміністративні витрати	2130	22	(65 593)	(46 993)
Витрати на збут	2150	23	(12 689)	(8 775)
Інші операційні витрати	2180	24	(24 854)	(74 387)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		175 270	163 976
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	25	112	571
Інші доходи	2240	26	-	30 228
Фінансові витрати	2250	25	(24 215)	(8 161)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	26	(60 050)	(29 912)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		91 117	156 702
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19	(20 673)	(29 480)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		70 444	127 222
збиток	2355		-	-

Продовження додатку Д

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445	15	(20 969)	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		(20 969)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		(20 969)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		49 475	127 222

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 894 047	1 885 319
Витрати на оплату праці	2505		217 875	171 985
Відрахування на соціальні заходи	2510		41 617	31 836
Амортизація	2515		73 961	49 051
Інші операційні витрати	2520		175 281	190 174
Разом	2550		2 402 781	2 328 365

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Затверджено до випуску та підписано

Т.л.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна

31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна

31 травня 2021 року

Додаток Е

Дата (рік, місяць, число) 2021 | 01 | 01
 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ 00382154

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2020 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код р/макп	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Находження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 973 030	2 862 946
Повернення податків і зборів	3005		81 933	57 238
у тому числі податку на додану вартість	3006		81 933	57 238
Цільового фінансування	3010		5 605	4 390
Находження авансів від покупок і замовників	3015		-	-
Находження від повернення авансів	3020		-	-
Находження від відсотків за занащаними коштами на поточних рахунках	3025		112	606
Находження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Находження від операційної оренди	3040		508	591
Інші находження	3095	12	364	715
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 886 728)	(1 809 896)
Праці	3105		(181 022)	(140 539)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(46 766)	(35 406)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(73 436)	(70 445)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(27 509)	(29 201)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		-	(5 500)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(45 927)	(35 744)
Витрачання на оплату авансів	3135		(716 864)	(562 792)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на видавння позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(2 995)	(3 252)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		153 741	304 156
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Находження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Находження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Находження від погашення позик	3230		-	-
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші находження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(227 734)	(518 301)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на видавння позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-

Подовження додатку Е

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(227 734)	(518 301)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		-	280 219
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(5 563)	(1 805)
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(5 563)	278 414
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(79 556)	64 269
Залишок коштів на початок року	3405	12	83 380	29 041
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		4 287	(9 930)
Залишок коштів на кінець року	3415	12	8 111	83 380

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Головний бухгалтер

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Додаток Є

Підприємство:	Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоче»	Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Територія:	Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н	за ЄАРПОУ	00382154		
Організаційно-правова форма господарювання:	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	4610137500		
Вид економічної діяльності:	Виробництво кави, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників:	950	за КВЕД	10.82		
Адреса:	79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10				
Одиниця виміру:	тис. грн. без десятичного знаку				
Складено за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31 грудня 2021 року

Актив	Форма № 1 Код за ДКУД 1801001			
	Код рррр	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		1	-
первісна вартість	1001		578	568
накопичена амортизація	1002		577	568
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	172 168	111 855
Основні засоби	1010	8	793 328	832 107
первісна вартість	1011		1 285 424	1 405 763
Знос	1012		492 096	573 656
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	18	3 737	5 069
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		969 234	949 031
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9	211 401	243 764
виробничі запаси	1101		197 862	228 425
незавершене виробництво	1102		10 006	7 562
готова продукція	1103		3 533	7 777
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	625 538	756 798
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	11	68 499	49 166
з бюджетом	1135	11	20 562	22 291
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	10	1 167	1 793
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	8 111	5 305
Готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		8 111	5 141
Витрати майбутніх періодів	1170	13	1 112	1 384
Інші оборотні активи	1190	13	6 672	7 997
Усього за розділом II	1195		943 062	1 088 498
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300		1 912 296	2 037 529

Продовження додатку Є

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	14	88 111	88 111
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410	14	35 501	31 141
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7	1 190 841	1 289 105
Неоплачений капітал	1425		-	-
Видучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		1 314 453	1 408 357
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7, 15	44 021	342 157
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		44 021	342 157
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	225 197	267 656
розрахунками з бюджетом	1620	16	5 962	867
у тому числі з податку на прибуток	1621		5 842	806
розрахунками зі страхування	1625	16	-	277
розрахунками з оплати праці	1630	16	661	469
за одержаними авансами	1635	16	-	53
Поточні забезпечення	1660	7	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7, 15	322 002	17 693
Усього за розділом III	1695		553 822	287 015
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		1 912 296	2 037 529

Затверджено до випуску та підписано

Генеральний директор

Галандька Ю.В.

25 серпня 2022 року

Головний бухгалтер

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

Додаток Ж

Підприємство:	Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ	Дата (рік місяць число)	2022	01	01
			00382154		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19	2 572 657	2 560 385
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	20	(2 329 241)	(2 299 274)
Валовий:				
прибуток	2090		243 416	261 111
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	23	15 574	17 295
Адміністративні витрати	2130	21	(73 764)	(65 593)
Витрати на збут	2150	22	(15 833)	(12 689)
Інші операційні витрати	2180	23	(27 331)	(24 854)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		142 062	175 270
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	24	2	112
Інші доходи	2240	25	10 920	-
Фінансові витрати	2250	24	(20 411)	(24 215)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	25	(17 984)	(60 050)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		114 589	91 117
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	18	(23 362)	(20 673)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		91 227	70 444
збиток	2355		-	-

Продовження додатку Ж

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445	15	6 865	(20 969)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		6 865	(20 969)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		6 865	(20 969)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		98 092	49 475

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 874 899	1 894 047
Витрати на оплату праці	2505		231 759	217 875
Відрахування на соціальні заходи	2510		48 390	41 617
Амортизація	2515		89 314	73 961
Інші операційні витрати	2520		201 807	175 281
Разом	2550		2 446 169	2 402 781

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИВУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Затверджено до випуску та подано

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Галущак Ю.В.

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

25 серпня 2022 року

Додаток 3

Дата (рік, місяць, число) 2022 | 01 | 01
 Підприємство: Авдіоверне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоче» за ЄДРПОУ 00382154

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2021 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код радян	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Находження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 844 949	2 973 030
Повернення податків і зборів	3005		16 713	81 933
у тому числі податку на додану вартість	3006		16 713	81 933
Цільового фінансування	3010		6 005	5 605
Находження авансів від покупок і замовлень	3015		-	-
Находження від повернення авансів	3020		-	-
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		2	112
Находження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Находження від операційної оренди	3040		564	508
Інші находження	3095	12	3 017	364
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 768 331)	(1 886 728)
Праці	3105		(195 257)	(181 022)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(49 199)	(46 766)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(81 929)	(73 436)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(32 653)	(27 509)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(49 276)	(45 927)
Витрачання на оплату авансів	3135		(690 352)	(716 864)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(2 849)	(2 995)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		83 333	153 741
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Находження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Находження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Находження від погашення позик	3230		-	-
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші находження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(75 231)	(227 734)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-

Продовження додатку 3

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(75 231)	(227 734)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(8 440)	(5 563)
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(8 440)	(5 563)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(338)	(79 556)
Залишок коштів на початок року	3405	12	8 111	83 380
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(2 468)	4 287
Залишок коштів на кінець року	3415	12	5 305	8 111

Затверджено до випуску та підписано

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Галицька Ю.В.

25 серпня 2022 року

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

Додаток И

Дата (рік місяць число) 2022 01 01
за САРПСУ 00382154

Підприємство: Ацціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоче»
Звіт про власний капітал
за 2021 рік

Стаття	Код рама	Зарес- тований капітал	Капітал у допомігах	Додатко- вий капітал	Резервний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Непокри- чений капітал	Вилуче- нений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	35 501	-	1 190 841	-	-	1 314 453
Коригування:									
Зміна об'єктових податків	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(4 188)	-	-	(4 188)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Сморгівський залишок на початок року	4095	88 111	-	35 501	-	1 186 653	-	-	1 310 265
Чистий прибуток (збиток) за звітний період (Примітка 15)	4100	-	-	-	-	91 227	-	-	91 227
Інший сукупний дохід за звітний період (Примітка 15)	4110	-	-	-	-	6 865	-	-	6 865
Доходівка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Доходівка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	6 865	-	-	6 865
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зарестрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Вилучення акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(4 360)	-	4 360	-	-	-
Разом зміни в капіталі	4295	-	-	(4 360)	-	102 452	-	-	98 092
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	31 141	-	1 289 105	-	-	1 408 357

Затверджено до випуску та підписано
Генеральний директор Галущак Ю.В. 25 серпня 2022 року

Головний бухгалтер Яремко М.О. 25 серпня 2022 року

Додаток І

Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Сміточ» за ЄДРПОУ 00382154
 Територія: Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н за КОАТУУ UA46060250010615203
 Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю за КВЕД 10.82

Вид економічної діяльності: Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів
 Середня кількість працівників: 873
 Адреса: 79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака
 Складено за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 станом на 31 грудня 2022 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001				
Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		-	-
первісна вартість	1001		568	568
накопичена амортизація	1002		568	568
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	111 855	194 338
Основні засоби	1010	8	832 107	813 810
первісна вартість	1011		1 405 763	1 468 598
Знос	1012		573 656	654 788
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгостромова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	18	5 069	-
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		949 031	1 008 148
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9	243 764	459 411
виробничі запаси	1101		228 425	439 847
незавершене виробництво	1102		7 562	4 994
готова продукція	1103		7 777	14 570
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	756 798	700 197
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	11	49 166	38 464
з бюджетом	1135	11	22 291	92 817
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	1 793	1 802
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	5 305	1 471
Готівка	1166		-	-
Рахунки в банках	1167		5 141	1 471
Витрати майбутніх періодів	1170	13	1 384	1 550
Інші оборотні активи	1190	13	7 997	6 129
Усього за розділом II	1195		1 088 498	1 301 841
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		2 037 529	2 309 989

Продовження додатку І

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	14	88 111	88 111
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		31 141	31 141
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7	1 289 105	1 191 661
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		1 408 357	1 310 913
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	15	342 157	411 487
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		342 157	411 487
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	267 656	522 992
розрахунками з бюджетом	1620	16	867	143
у тому числі з податку на прибуток	1621		806	-
розрахунками зі страхування	1625	16	277	358
розрахунками з оплати праці	1630	16	469	540
за одержаними авансами	1635	16	53	-
Поточні забезпечення	1660	7	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7, 15	17 693	63 556
Усього за розділом III	1695		287 015	587 589
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		2 037 529	2 309 989

Затверджено до відома та підписано

Директор

Юлія ГАЛИЦЬКА

25 серпня 2023 року

Головний бухгалтер

Марія ЯРЕМКО

25 серпня 2023 року

Додаток І

Дата (рік місяць число) 2023 01 01
за ЄДРПОУ 00382154

Товариство з обмеженою відповідальністю «Львівська
Підприємство: кондитерська фабрика «Світоч»

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19	2 635 805	2 572 657
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	20	(2 387 340)	(2 329 241)
Валовий:				
прибуток	2090		248 465	243 416
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	23	8 449	15 574
Адміністративні витрати	2130	21	(86 590)	(73 764)
Витрати на збут	2150	22	(12 293)	(15 833)
Інші операційні витрати	2180	23	(59 948)	(27 331)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		98 083	142 062
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	24	-	2
Інші доходи	2240	25	-	10 920
Фінансові витрати	2250	24	(28 627)	(20 411)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	25	(192 380)	(17 984)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		(122 924)	114 589
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	18	(5 069)	(23 362)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		-	91 227
збиток	2355		(127 993)	-

Продовження додатку І

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445	15	36 549	6 865
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		36 549	6 865
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		36 549	6 865
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		(91 444)	98 092

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 940 993	1 874 899
Витрати на оплату праці	2505		230 060	231 759
Відрахування на соціальні заходи	2510		46 225	48 390
Амортизація	2515		93 808	89 314
Інші операційні витрати	2520		235 085	201 807
Разом	2550		2 546 171	2 446 169

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Затверджено до вищезгаданого записано

Директор

Головний бухгалтер

(Handwritten signature of Yulia Galitska)

(Handwritten signature of Mariya Yaremko)

Юлія ГАЛИЦЬКА

Марія ЯРЕМКО

25 серпня 2023 року

25 серпня 2023 року

Додаток Й

Дата (рік, місяць, число) 2023 01 01
 Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю «Львівська за САРПОУ 00382154
 кондитерська фабрика «Сміто»

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
 за 2022 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Находження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		3 121 437	2 844 949
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість	3005		-	16 713
Цільового фінансування	3010		6 734	6 005
Находження авансів від покупців і замовників	3015		-	-
Находження від повернення авансів	3020		-	-
Находження від відсотків за зліаними коштами на поточних рахунках	3025		-	2
Находження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Находження від операційної оренди	3040		724	564
Інші находження	3095	12	4 689	3 017
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 891 599)	(1 768 331)
Пропі	3105		(203 824)	(195 257)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(51 210)	(49 199)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(57 704)	(81 929)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(6 493)	(32 653)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(51 211)	(49 276)
Витрачання на оплату авансів	3135		(773 102)	(690 352)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(2 850)	(2 849)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		153 295	83 333
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Находження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Находження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Находження від погашення позик	3230		-	-
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші находження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(145 336)	(75 231)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-

Продовження додатку Й

Стаття	Код ряда	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(145 336)	(75 231)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Находження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(3 437)	(8 440)
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(3 437)	(8 440)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		4 522	(338)
Залишок коштів на початок року	3405	12	5 305	8 111
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(8 356)	(2 468)
Залишок коштів на кінець року	3415	12	1 471	5 305

Затверджено до використання і підписано

Директор

Головний бухгалтер

Юлія ГАЛИЦЬКА

Марія ЯРЕМКО

25 серпня 2023 року

25 серпня 2023 року

Додаток К

Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»
Звіт про власний капітал
за 2022 рік

Дата (рік місяць число) 2023 01 01
за ЄДРПОУ 00382154

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Виучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	31 141	-	1 289 105	-	-	1 408 357
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(6 000)	-	-	(6 000)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	31 141	-	1 283 105	-	-	1 402 357
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(127 993)	-	-	(127 993)
Інший сукупний дохід за звітний період (Примітка 15)	4110	-	-	-	-	36 549	-	-	36 549
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	36 549	-	-	36 549
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видачування капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	-	(91 444)	-	-	(91 444)
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	31 141	-	1 191 661	-	-	1 310 913

Затверджено до випуску та підписано

Директор

Головний бухгалтер

[Handwritten signature]

Юлія ГАЛИЦЬКА

Марія ЯРЕМКО

25 серпня 2023 року

25 серпня 2023 року